

Knihá
NEHEMIÁŠE

Nástin výkladu od Hamiltona Smithe

Citace z Božího slova se opírají o kralický překlad Bible, v některých případech upravený překladem z předlohy nebo použitím znění z českého studijního překladu Bible, © Nakladatelství KMS 2009

Název originálu: „**Nehemiah**“ An Outline by Hamilton Smith

Vydáno s laskavým svolením vydavatele
Edinburgh, EH5 3RD, 74 Granton Road.

ŠÍŘENÍ PÍSMĀ SVATÉHO

www.sirenipismasvateho.cz

2020

Obsah

ÚVOD	5
PRVNÍ ODDÍL – Dělník a jeho zvláštní dílo.....	9
PŘÍPRAVA SLUŽEBNÍKA.....	9
PŘÍPRAVA CESTY	11
VYKONÁNÍ DÍLA	14
DRUHÝ ODDÍL – Protivení se dílu	18
ŘVOUCÍ LEV.....	18
ZKAŽENOST TĚLA	23
LÉČKY ĎÁBLA.....	24
SPRÁVA MĚSTA.....	28
TŘETÍ ODDÍL – Autorita Slova	30
ZNOVU USTAVENÍ BOŽÍHO SLOVA	30
POKOŘENÝ LID PŘED BOHEM.....	33
SMLOUVA	35
ČTVRTÝ ODDÍL - Správa města	39
ROZPROSTŘENÍ LIDU.....	39
ZASVĚCENÍ ZDI	42
KÁZEŇ VE MĚSTĚ	44
ZÁVĚREČNÉ POZNÁMKY	47

ÚVOD

Příběh ostatku Božího lidu, který byl vysvobozen ze zajetí v Babyloně a přiveden zpět do Božího města a do Boží země, má hluboký význam. Víra a horlivost tohoto ostatku, jejich selhání a oživení, dílo, které vykonali, nepřátelství, s nímž se setkávali, a těžkosti, které překonávali, činí jejich příběh bohatým na naučení pro všechny Boží lid. Nadto má zvláštní poučení pro ty nemnohé, kteří v těchto posledních dnech byli osvobozeni ze zajetí lidských náboženských systémů, v nichž, žel, velká většina Božího lidu je stále držena v poddanosti.

Tento příběh je nám ukázán v knihách Ezdráše a Nehemiáše a v prorocích Aggeovi, Zachariášovi a Malachiášovi. Kniha Nehemiáše vyznačuje důležitý historický mezník, neboť tam máme poslední zaznamenané oživení, ke kterému došlo mezi navráceným ostatkem. V průběhu jejich historie bylo více oživení a každé mělo na zřeteli nějaký zvláštní předmět, neboť u Boha nejsou žádná pouhá opakování.

První oživení bylo pod vůdcovstvím Zorobábele, místodržícího, s nímž byl spojen nejvyšší kněz Jozue. V tomto oživení byl postaven oltář a byly položeny základy domu (Ezdráš 3).

Ke druhému oživení došlo o sedmnáct let později pod službou proroků Aggea a Zachariáše s tím výsledkem, že bylo znovu započato se stavbou domu a byla dokončena (Ezdráš 5).

Třetí oživení, o více let později, za kněze Ezdráše, končilo obnovením zákona Božího domu, či trváním na svatosti, která náleží Božímu domu na věky (Ezdráš 7-10).

Čtvrté a poslední oživení pod vedením Nehemiáše o čtrnáct let později, vyústilo v postavení zdí, vsazení bran a znovu vyhlášení autority Božího slova.

Tak vidíme, že tento slabý ostatek byl bez jakéhokoli zázračného Božího zásahu v jejich prospěch udržován ve svém postavení v Boží zemi a v Božím městě těmito postupnými oživeními, ve kterých Bůh působil v milosti v jejich prospěch. A přece je hluboce vážné si všimnout, že přes každý Boží zásah byla jejich snaha vždy klesající směrem k nižší duchovní úrovni. Různá oživení na nějakou dobu zastavila pohyb dolů, ale když energie, která způsobila oživení, opadla, směřování dolů se opět prosadilo.

Dále je poučné všimnout si různých nástrojů či nádob, které si Bůh ve Svě moudrosti užívá, aby uskutečnil tato různá oživení. Prvním mužem, kterého si Bůh užívá, je Zorobábel, vnuk Joachina, krále Izraele, muž královského původu. Potom, aniž by stavěl Zorobábele stranou, si Bůh ve druhém oživení užívá Aggea a Zachariáše, dvou proroků. Když předali svá poselství, uchylují se do pozadí. Třetí oživení je vykonáno prostřednictvím kněze Ezdráše. Nakonec je poslední oživení uvedeno pod vůdcovstvím Nehemiáše, který nebyl ani vznešeného původu, ani prorok ani kněz, ale, jak můžeme říci, člověk z prostého lidu, který vykonával své zemské povolání jako královský číšník.

Tak můžeme sledovat Boží svrchované jednání, když si vybral velmi různé nádoby, aby konaly velmi různé dílo v různých obdobích; každá nádoba se hodila k dílu, a dílo se hodilo k době. Na straně těchto různých Božích mužů vidíme duchovnost, která uznává každého zvláštního služebníka, jehož Bůh vzbuzuje, a tedy také ochotu dát místo druhým a ustoupit ze světla, když jeho zvláštní dílo bylo vykonáno.

Je sotva možné číst historii tohoto navrátilivšího se ostatku a nevšimnout si jeho oživení, užitých nástrojů a díla, které vykonali, aniž bychom viděli nápadnou dobu k těm, kteří v těchto posledních dnech byli osvobozeni z velkých babylonských systémů křesťanstva, v nichž je Církev zajata. Neboť nevidíme snad v těchto osvobozených opět příběh selhání člověka v odpovědnosti, brzděného znovu a znovu Božím zásahem ve svrchovanosti? A nemusíme si se zármutkem a hanbou přiznat, že tendence tohoto ostatku (jestliže jej tak smíme nazvat) byla a je vždy směrem dolů k nižší duchovní úrovni?

Když se celkově podíváme na to zvláštní hnutí Ducha Božího v těchto posledních dnech, nemůžeme vidět oživení, která jsou podobná oněm za dnů Ezdráše a Nehemiáše? Při oživení v první části minulého století¹ Bůh užil jako Svě nástroje muže velkého duchovního a intelektuálního nadání, lidi velké síly charakteru, kteří by v každé sféře života byli vůdci lidí. Skrze tyto muže byly oživeny velké pravdy týkající se Církve. Později přišli do čela ti, kteří dali velký podnět ke studiu prorocké pravdy, a jejich službou byla pro Církev oživena blahoslavená naděje příchodu Krista a všechny slávy s tím spojené. Ještě později se do popředí dostali ti, jejichž služba měla více kněž-

¹ Psáno asi před rokem 1930 (- p. p.).

ský charakter. Představovali svatým jejich nebeské povolání s výsadou přístupu k Bohu pro Jeho radost, a v důsledku toho nutnost svatého oddělení od zkaženosti křesťanstva.

V novější době Bůh užil služebníky, kteří zvláště nevynikali jako vládci nebo proroci či kněží, ale kteří možná mohou být popsáni podobně jako Nehemiáš, jako z obecného lidu. Když sloužili Pánu, měli ve většině případů nějaké pozemské povolání. Jejich zvláštní dílo, podobně jako u Nehemiáše, je budovat zdi, stavět brány a vyhlášovat autoritu Božího slova. Jinými slovy: snažit se udržovat všechno světlo a výsady, které byly dány Božím lidu skrze vůdce, proroky a kněze, kteří šli před nimi.

Jak příběh pokračuje, ukazuje se stavba a užití zdí a bran jako jasná nutnost. A když to vidíme, bude snadné uchopit symbolický význam, který mají pro nás v našich dnech. Zde je jen nutné poukázat na to, že zdi a brány byly postaveny ve spojení s Božím domem – zdi, aby vylučovaly zlo a zlé osoby z domu; brány, aby umožňovaly volný přístup všemu Božím lidu, který v upřímnosti přicházel k tomu domu.

Problém mezi těmi, kteří byli vedeni ven ze systému lidí, není dnes tolik ohledně osvětlení pravdy samé, ale týká se spíše užívání zdí a bran, jimiž je pravda udržována. Jestliže není udržováno svaté oddělení, jehož jsou zdi symbolem, a vykonávání zbožné péče ohledně kázně a přístupu k výsadám Božího domu, jak je to vyjádřeno branami, pak se znovunalezená pravda zase brzy ztratí. A tak jako v Nehemiášových dnech, tak i v našich dnech bude mít pokus stavět zdi a stavět brány za následek konflikt. A tak jako tehdy, i dnes se setká s úporným odporem z vnitřku i z vnějšku. A jako tehdy, tak i nyní je naléhavě uplatňována každá námitka proti udržování zdí a bran. Svobodomyšlné tělo je vždy připravené uvádět požadavky služby Pánu, svobodu služebníka, pomoc svatým v systémech lidí, kázání evangelia hříšníkům – věci, které samy o sobě jsou správné – jako argumenty proti zdem a branám. A na druhé straně budiž poznamenáno, že zákonické tělo je dobře schopné zneužít zdi a brány pro sektářské účely a stranické cíle.

Odpor, kterému čelíme dnes, zakoušeli již jiní lidé v jiných dnech. A proto příběh jejich zkušeností, protivenství, s kterým se setkali, zkoušky, jimiž prošli, okolnosti slabosti, ve kterých pracovali a bojovali, zásady, které je vedly, jejich vítězství a porážky mají pro nás velmi hluboký význam. Jsou bohaté

na naučení, varování a povzbuzení. A když čteme jejich příběh, nezapomeňme, že *„kterékoli věci napsány jsou, k našemu naučení napsány jsou, aby chom skrze snášelivost a potěšení písem naději měli“* (Římanům 15,4).

Když začínáme studium této části Božího slova, mějme na paměti, že autobiografie Nehemiáše je záznam o posledním oživení ve spojení s ostatkem Božího lidu, který se vrátil ze zajetí a ke kterému došlo nějakých osmdesát let po prvním návratu; a že zvláštním předmětem tohoto posledního oživení bylo znovupostavení zdí, zasazení bran a vyhlášení autority Božího slova.

Celkové rozdělení knihy je jasné:

- Nehemiáš 1-3: Dělník a jeho zvláštní dílo.
- Nehemiáš 4-7: Protivení se práci a ochrana proti útokům nepřítele.
- Nehemiáš 8-11: Znovunastolení autority Božího slova.
- Nehemiáš 11-13: Správa města.

PRVNÍ ODDÍL – Dělník a jeho zvláštní dílo

- Nehemiáš 1: Příprava služebníka, či skrytá cvičení, jimiž je služebník připravován pro svůj úkol.
- Nehemiáš 2: Příprava jeho cesty, či okolnosti, jimiž je připravena cesta pro vykonání úkolu.
- Nehemiáš 3: Vykonání díla, či stavba zdí a postavení bran.

PŘÍPRAVA SLUŽEBNÍKA

Nehemiáš 1

V počáteční kapitole máme popsána skrytá cvičení, jimiž Bůh připravuje nádobu pro zvláštní dílo. Ezdráš, nástroj předcházejícího oživení, byl nejen kněz, ale také písmák – student, velmi zblhlý v Božím slovu. Nehemiáš byl spíše praktický člověk, zaujímající odpovědné světské postavení jako číšník krále v paláci v Susan. Ale pohodlné prostředí paláce, lukrativní postavení, které zastával, a přízeň, v níž byl u krále, nezmenšily jeho zájem o Boží lid a o město Jeruzalém.

Chápe se příležitosti příchodu jednoho ze svých bratrů, který s některými dalšími přišel z Jeruzaléma, aby se vyptal na stav uniknuvšího ostatku a na město Jeruzalém.

Dovídá se, že přes předchozí oživení je lid ve velkém neštěstí a pohanění a že zdi Jeruzaléma jsou v ruinách a brány jsou spáleny ohněm.

Boží lid skutečně může být v **neštěstí** kvůli pronásledování pro své věrné svědectví; a může být v pohanění pro Boží jméno. Potom to je s ním skutečně dobré, neboť Pán může říci: *„Blahoslavení budete, když vám zlořečiti budou a protivenství činiti... pro mne.“* (Mat. 5,11) Apoštol může také napsat: *„Trpíte-li pohanění pro jméno Kristovo, blahoslavení jste.“* (1. Petra 4,14) Ale žel, může být také v neštěstí kvůli svému nízkému mravnímu stavu a v pohanění od světa kvůli nenáležitosti svého chování a cest. Že tomu tak bylo v Nehemiášových dnech, je nám dosvědčeno skutečností, že zeď Jeruzaléma *„rozbořena jest“* a jeho brány *„ohněm zkaženy“*. Zpustošení Jeruzaléma bylo výsledkem, a tím také důkazem nízkého stavu lidu.

Zed' symbolizuje udržování oddělení od zla; brány ukazují na vykonávání zbožné péče v přijímání a kázni. V kterékoli době je uvolněnost ve spojeních a nedbalost v kázni mezi Božím lidem bezpečným ukazatelem nízkého mravního stavu.

Mezi Božím lidem nemůže být dobrý duchovní stav, jedině když je udržováno oddělení mezi ním a světem, ať je to svět náboženského pohanství v Nehemiášových dnech, svět zkaženého židovství ve dnech učedníků, anebo svět zkaženého křesťanstva v našich dnech.

Takový tedy byl nešťastný stav navrátivšího se ostatku. Byli v nátisku a pohanění. Ale přišel čas, kdy Bůh měl v úmyslu darovat oživení, a způsob, který Bůh používá, aby to vykonal, je pozoruhodný. Bůh začíná velké dílo skrze jednoho člověka, a ten člověk je muž se zlomeným srdcem a na **svých** kolech. Neboť čteme, že Nehemiáš „*plakal a kvíлил za několik dní a postil se, i modlil před Bohem nebeským*“ (v. 4). Jeho slzy byly vnější známkou zlomeného srdce. Jeho zármutek svědčil o tom, jak skutečně se vžil do neštěstí Božího lidu. Jeho půst prokázal, že železo tak vniklo do jeho duše, že útěchy života byly zapomenuty a zřekl se jich. Ale všechno cvičení tohoto muže se zlomeným srdcem našlo své vyjádření v modlitbě. Znal moc slov, která byla později vyslovena Jakubem: „*Jest-li kdo z vás zkormoucený, modli se.*“ (Jak. 5,13)

Nehemiáš v této modlitbě ospravedlňuje Boha, vyznává hříchy národa a přimlouvá se za lid.

Nehemiáš za prvé ukazuje **spravedlivý** charakter Božích cest. Hospodin je „*Bůh nebeský, silný, veliký a hrozný*“ a nadto je věrný Bůh, který „*ostříhá smlouvy a milosrdenství těm, kdo ho milují a ostříhají přikázání jeho*“ (v. 5).

Za druhé vyznává hříchy dětí Izraele. A když tak činí, ztotožňuje se s nimi: „*... zhřešili jsme proti tobě. Já také i dům otce mého hřešili jsme.*“ (v. 6) Místo aby milovali Hospodina a zachovávali Jeho přikázání, říká: „*Zpronevěřili jsme se tobě, a neostříhali jsme přikázání a ustanovení a soudů, které jsi vydal skrze Mojžíše, služebníka svého.*“ (v. 7) Tak ztratili všechen nárok na Boží milosrdenství na základě poslušnosti.

Za třetí: Když uznal, že Bůh je spravedlivý, a vyznal hříchy lidu, přimlouvá se nyní za lid a se smělostí víry užívá ve své přimluvě čtyři různé důvody. Prvním důvodem je Boží **věrnost Jeho vlastnímu slovu**. Právě učinil doznání, že nedodržovali přikázání, daná Bohem skrze Mojžíše. Ale bylo tu něco dalšího, co Bůh dal skrze Mojžíše. Vedle předpisů zákona tu byla zaslíbení zákona, a

Nehemiáš žádá Boha, aby se rozpomněl na tato slova zaslíbení, daná skrze Mojžíše. V nich Bůh řekl, že jestliže lid bude vůči Bohu jednat nevěrně, On je rozptýlí; ale jestliže by činili pokání, Bůh je shromáždí a přivede je na místo, které Hospodin vyvolil, aby tam dal přebývat Svému jménu. Potom Nehemiáš předkládá druhý předmět: lid, za který se přimlouvá, jsou Boží služebníci a Boží **lid**. Kromě toho třetím předmětem je nejen to, že jsou Boží lid, ale že jsou Božím lidem skrze dílo **vykoupení**. Nakonec uzavírá svou přimlovu tím, že se ztotožňuje se všemi těmi, kteří se bojí Božího jména, a obrací se k **Božímu milosrdenství** (v. 8-10).

Když takto oznámil Boží spravedlnost a vyznal hřích lidu, přimlouvá se u Boha, opírá se o Boží slovo, o to, že jsou Boží lid, o Boží dílo vykoupení a o Boží milosrdenství.

PŘÍPRAVA CESTY

Nehemiáš 2

V první kapitole jsme viděli tajemství zkoušek, kterými je nádoba připravována pro to zvláštní dílo. Nyní vidíme Boží dobrou ruku, jak před Svým služebníkem připravuje cestu.

Dříve než Nehemiáš dostane odpověď na svou modlitbu, musí čekat po dobu čtyř měsíců. Boží lid musí nejen prosit, ale musí bdít k modlitbě. Bůh slyší a Bůh odpovídá, ale bude to v Boží vlastní čas a Božím vlastním způsobem. A Boží odpovědi přicházejí často nečekaným způsobem a v nečekanou chvíli.

Nehemiáš vykonává své každodenní povinnosti jako královský číšník, když mu je dána příležitost, aby otevřel své srdce před svým královským pánem. Chápe se příležitosti a vypráví králi, že zármutek jeho tváře odráží zármutek jeho srdce, neboť říká: „*Město to, kde jsou hrobové otců mých, zpuštěno jest, a brány jeho ohněm zkaženy.*“ (v. 3) Král, jevící zjevný zájem, se ptá: „*Čeho žádáš?*“

To přivádí do popředí krásný rys v Nehemiášově charakteru – jeho navyklou závislost na Bohu. Po čtyřech měsících cvičení před Bohem Nehemiáš jistě věděl, co si přeje; nicméně dříve, než vyslovuje své přání, říká nám, že „*mezi tím modlil jsem se Bohu nebeskému*“. Potom odpověděl králi na zemi a prosí, aby byl poslán do Jeruzaléma a postavil zdi. Král v odpověď vyhoví

jeho žádosti, stanoví mu čas a dává mu dopisy místodržícím a správci královského lesu, aby napomáhali dílu. Nehemiáš ihned poznává, že králův ochotný souhlas je výsledkem dobré ruky Boží. Předtím, než předložil svou žádost, se Nehemiáš obrátil k Bohu, a nyní, když je jeho žádosti vyhověno, uznává dobrou Boží ruku. My si ve svých těžkostech vzpomene na to, že se můžeme obrátit k Bohu, ale zapomínáme s vděčností uznat Boží dobrotivost, když nám je vyhověno. Je dobré vstupovat do nesnáze v duchu modlitby, a vycházet z ní v duchu chvály (v. 1-8).

Následují podrobnosti Nehemiášovy cesty do Jeruzaléma. Je doprovázen hejtmany královského vojska a jezdci. Je nám výslovně řečeno, že král poslal hejtmany a jezdce, nikoli že Nehemiáš o ně žádal. Nehemiáš cestoval jako králův číšník a král pravděpodobně myslel více na svou důstojnost než na Nehemiášovu bezpečnost. Ať tomu je jakkoli, Bůh může užít důstojnosti krále a požadavků královského stavu k tomu, aby se postaral o blaho Svých služebníků. To, že okolnosti vyžadovaly takovou ochranu, je zjevné, neboť je nám ihned mluveno o nepřátelích Božího lidu, které velmi mrzelo, že přišel člověk, aby hledal dobré Božího lidu (v. 9 a 10).

Je pozoruhodné, že jak se časová období (dispenzace, domácnosti) blíží ke svému závěru, dochází stále méně k veřejným zásahům z Boží strany. Izraelelových šest set tisíc se dává na cestu z Egypta do Kanánu a je doprovázeno oblakem ve dne a ohnivým sloupem v noci. A každá etapa této obdivuhodné cesty je poznamenána zázračnými zásahy Boha. Zcela jinak tomu je ve dnech Zorobábele, Ezdráše a Nehemiáše. I oni podnikají několik cest pouští ze země zajetí do Hospodinovy země, ale žádný viditelný zastěňující oblak je nechrání ve dne, ani ohnivý sloup neosvětluje jejich cestu v noci. Musejí být spokojeni s užitím obyčejných cestovních prostředků, jak je doba a země poskytují. A nadto jak dny postupují, vnější okolnosti se stávají slabšími. Zorobábel vede zpět zbožný zástup čtyřiceti dvou tisíců. S Ezdrášem jich je jen tisíc osm set, a nyní Nehemiáš musí být spokojen, že může cestovat sám. Když v jeho době někdo unikl ze zajetí, byl to osamělý jednotlivec. A přece, jestliže tu nejsou žádné vnější a přímé Boží zásahy, jestliže okolnosti jsou slabé, stává se to větší příležitostí pro jednání víry. Tak vidíme, jak se víra stává tím jasnější, čím více se den tmí.

Když Nehemiáš přijel do Jeruzaléma, počkal tři dny. Měl před sebou velké a vážné dílo a nechce začít žádnou ukvapenou činností ani ukázat nenáležitý spěch. Chce svědčit o soužení Božího lidu a zničeném stavu Jeruzaléma.

Chce podnítit Boží lid k jednání a vést jej v jeho díle. Ale nejprve se musí sám přesvědčit o zkáze, o které má vydat svědectví, aby to mohl udělat v duchu Služebníka, který v pozdější době mohl říci: „*Co víme, mluvíme, a co jsme viděli, svědčíme.*“ (Jan 3,11)

Tak se stalo, že Nehemiáš vstal v noci a několik mužů s ním, a aniž by informoval druhé o tom, co Bůh vložil do jeho srdce, aby činil, jede k bráně údolí a z různých míst „*ohledoval zdi Jeruzalémských, které byly pobožené*“, a brány, které byly spáleny ohněm. Chce se seznámit s rozsahem zkázy. Pokračoval v této půlnoční cestě až tam, kde nebylo místo, aby projel. Při spatření takového zpusťování by přirozené srdce asi usoudilo, že případ je beznadějný, že není v silách člověka to napravit. Pro člověka jako takového to bylo skutečně beznadějně. Ale Bůh dal Nehemiášovi do srdce, aby toto dílo podnikl, a Bůh může uschnout člověka, aby vykonal to, co mu vložil do srdce. Ujistění, že Bůh mu dal k vykonání toto dílo, bylo tajemstvím Nehemiášovy síly. Nebyla tam žádná potřeba radit se nějakým člověkem o dílu, které mu Bůh dal k činění. Rada od lidí nemohla dát nic Bohu, ale dobře mohla oslabit a zmalomyslně Nehemiáše. Lidé by mu pravděpodobně řekli, že by bylo moudřejší nechat věc být, že by jen sám sebe vystresoval hleděním na zkázu a vzbudil by těžkosti mezi Božím lidem a nepřátelství proti němu tím, že by se pokoušel znovu postavit zdi. Takto Nehemiáš podniká svou noční cestu tajně, aby se seznámil se zpusťováním Jeruzaléma, a ani knížata ani lid nevěděli, kam jede, ani co dělá (v. 11-16).

Když vykonal svou inspekci, přišel čas, aby promluvil před staršími. Vydává jim svědectví o špatné situaci lidu, o zpusťování Jeruzaléma s jeho zbořenými zdmi a spálenými branami a povzbuzuje je, aby vstali a stavěli zdi, aby z Božího lidu bylo sňato pohanění (v. 17).

Kromě toho jim Nehemiáš říká, že nad ním je Boží dobrotivá ruka. Boží ruka ve vládě užila Nabuchodonozora, aby strhl zdi a spálil brány, ale Boží ruka v dobrotivosti byla nad Nehemiášem, aby stavěl zdi a postavil brány. Když knížata a úředníci slyšeli o Boží ruce, řekli: „*Přičiňme se a stavějme.*“ – „*I posilnil rukou svých k dobrému.*“ Nic tak neposilní naše ruce pro dobré dílo jako poznání, že práci vede Boží ruka. Bůh vložil do srdce jednoho člověka, aby dělal dílo, a nyní Bůh posilňuje jejich ruce, aby to dílo vykonali (v. 18).

Ale žel, jsou tu jiní, kteří jsou připraveni protivit se stavění zdi, a takoví jednají s Nehemiášem a jeho druhy s posměchem a opovržením. Vůdcem této opozice není pohan, nýbrž Samaritán (Neh. 4,1.2), člověk, jehož náboženství

bylo směsicí modlářství a uctívání Hospodina. V očích světa byl bezpochyby viděn podle svého vyznání jako pravý ctitel Hospodina. Avšak Nehemiáš není oklamán, neboť říká: „*Vy pak nemáte žádného dílu, ani práva, ani památky v Jeruzalémě.*“ (v. 20)

Stejně jako tehdy, přichází největší odpor k udržení oddělení mezi světem a Božím lidem od vyznávajícího křesťana, který je ve spojení s nepřáteli Božího lidu.

Nehemiáš však není od Božího díla zadržěn posměchem, ani není zastrašen opovržením od lidí. Nehemiáš si uvědomuje, že když se lidé světa protíví, Bůh nebe dá dílu prospěch (v. 20).

A nemůžeme v naší době také říci, že přes zkázu a zpusťování mezi Božím lidem a přes všechno protivení se budou ti, kteří se snaží stavět zed' a vsazovat brány pro udržení svatosti Božího domu, mít na své straně Boha nebes, aby jim dával prospěch?

VYKONÁNÍ DÍLA

Nehemiáš 3

Služebník byl připraven, jeho cesta umožněna, a nyní máme záznam o díle. Tímto zvláštním dílem, jak jsme viděli, je uskutečnit oživení uprostřed tohoto navrátilivšího se ostatku tím, že budou znovu postaveny zdi Jeruzaléma a vstaveny brány.

Znovupostavení zdí a vstavení bran mají v našich dnech svou odpověď v udržování svatosti Božího domu oddělením se od nepravosti a od nádob k necti (2. Tim. 2,19-21) a ve zbožné péči, která dává volný přístup k výsadám Božího domu všemu Božímu lidu, jenž přichází v čistotě. Taková zbožná péče může vskutku někdy zahrnovat jednání v kázni, a brána byla ve dnech Starého zákona často jejím symbolem.

Zaznamenané podrobnosti díla v Nehemiášových dnech jsou bohaté na naučení pro ty, kteří v našich dnech touží odpovídat Božím myšlenkám pro Jeho lid ohledně oddělení od zlého a udržování svatosti.

Předně je pozoruhodné, že v tomto zvláštním díle byli spojeni všichni, od největšího až k nejmenšímu. Kněží, knížata i obyčejný lid byli jedné myslí v tom, aby stavěli zdi a vstavili brány. Ti, kteří se účastní toho díla, mohou zaujímat ve společnosti různá postavení, někteří jsou „vznešení (přední)“ a

někteří jsou z prostého lidu. Jejich každodenní povolání mohou být velmi rozdílná – někteří jsou zlatníci, někteří lékárníci a jiní obchodníci (v. 8. 31. 32).

Jejich individuální dílo ve službě Pánu může být různé, neboť někteří jsou kněží a jiní Levítové. Ale ať jsou jejich sociální postavení, jejich světská povolání nebo jejich zvláštní služba pro Pána jakékoli, všichni byli jedné myslí a měli jeden cíl v postavení zdi a vstavení bran. Touto jednomyslností, jak kdosi řekl, „vznávali svou potřebu oddělení od národů okolo sebe a činili opatření, aby toto oddělení zajistili“.

Také dnes pro ty, kteří byli vysvobozeni ze zkažených systémů lidí, aby udržovali pravdu o Božím domu, tu znovu bude požehnání, jestliže, vedeni Duchem Božím a v poslušnosti Božího slova, jsou spojeni ve snaze zachovat oddělení od náboženské zkaženosti křesťanstva a učinit opatření k jeho zajištění pomocí zdi a bran.

Tato jednota myslí a činné síly pro takový cíl jsou jistou známkou díla Ducha Božího. A protože jsou takové, Pán ukazuje Svě zvláštní schválení tím, že zaznamenává jména a rodiny, jež se účastnily díla, které se tak velmi týká cti Jeho jména a požehnání Jeho lidu.

Ale i když všichni, kdo se účastnili tohoto díla, mají čestnou zmínku, přece je třeba poznamenat, že jsou někteří, již se v díle vyznamenali nad druhé. O Báruchovi čteme, že nejen opravoval zeď, ale že to činil „*horlivě*“ (v. 20).

Pak jsou někteří vyznamenáni pro **množství** své práce. O „*Chanunovi s obyvateli Zanoé*“ čteme, že nejen „*stavěli bránu údolí*“, ale také postavili „*zdi na tisíc loket*“ (v. 13). Tekoitišti nejen opravovali kus zdi jako pokračování Sadochova díla, ale později je nám řečeno, že opravovali „*díl druhý*“ (v. 5 a 27). A o jiných čteme, že „*opravovali díl druhý*“ (v. 11. 19. 30).

Kromě toho jsou někteří vyznamenáni za **kvalitu** své práce, neboť Bůh činí rozdíl mezi „*kvantitou*“ a „*kvalitou*“. Množství práce, vykonané Eliasibem a jeho bratřími, je větší než u synů Senaa, neboť zatímco kněžská společnost postavila bránu a zřejmě i úctyhodnou část zdi, synové Senaa jen postavili bránu. Nicméně kvalita práce synů Senaa předčí kvalitu práce nejvyššího kněze a jeho bratrů, neboť ti nejen postavili bránu, ale také položili trámy její a vstavili vrata její se zámky i závorami jejími. Takové podrobnosti nejsou zaznamenány u brány nejvyššího kněze.

Opět jiní jsou vyznamenáni pro svou **osobní věrnost** v práci. Stavěli naproti svým vlastním domům (v. 10. 23. 28. 29). Bůh tak vyznačuje pro zvláštní

schválení ty, kteří jsou starostliví o to, aby udržovali oddělení ve sféře své vlastní odpovědnosti.

Dále je jedna rodina vyznamenána zmínkou o dcerách. Sallum, hejtman, opravoval zeď „s dcerami svými“. To tedy byla práce, které se mohly ženy správně účastnit a obdržet čestnou zmínku, když tak učinily (v. 12).

Ale jestliže Pán klade pečeť Svého schválení na dílo těchto různých dělníků, je tu několik věcí, které Pán neschvaluje, a ty jsou zaznamenány pro naše varování. Vznešení z Tekoitských, jak čteme, „*nepodklonili šíje své k dílu pána svého*“ (v. 6). Tvrdá šíje, která se nechce sklonit, mluví o pýše, ovládající srdce. Vyhýbají se cestě, která člověka a jeho vlastní důležitost činí ničím. Vždy tomu je tak, že ti, kteří si dobře stojí v náboženském světě, nemají péči o to, aby udržovali zdi oddělení.

Potom nám je se starostlivou podrobností řečeno, že jiní stavěli před domem Eliasiba; jeden muž stavěl ke dveřím jeho domu a druhý muž pokračoval v práci od jeho dveří (v. 20 a 21). Nejvyšší kněz byl lhostejný ke svému vlastnímu domu a nedal k bráně, kterou postavil, závory ani zámky. Pokud se jeho týkalo, nechával svůj dům a svou bránu vystaveny nepříteli.

A pro všechna ta rozlišení – pro ta schválení a neschválení – nejsou příčiny a důvody v životech těch schválených a neschválených zjevné v té chvíli, ale budou ukázány v budoucích dnech, buď nyní, nebo potom. Neboť ať je Boží dobrotivost k lidem jakkoli velká, Jeho vláda jde svým jistým a neodvolatelným během. Vždy je nějaký důvod, který leží za lidskými jednáními, ačkoli příčina a účinek mohou být daleko odděleny. V Eliasibově bráně je důvod pro významné opomenutí zámku a závora, a v blízké budoucnosti příběhu je odkryt: pro náš užitek. Dovíme se, že kněz Eliasib je spolčen s Tobiášem Ammonitským a Sanballatem Choronským. Protože jeho vlastní dům nebyl v pořádku, nemůže stavět naproti němu zeď. Kromě toho připravil velký pokoj pro Tobiáše v domě Pána, a tak se pak není co divit, že do své brány nedal zámky a závory. Je zřejmé, že jestliže opatří uvnitř pokoj pro nepřítel z venku, musí také ponechat pro nepřítel volnou cestu, aby měl k pokoji přístup. Tak se stane, že Eliasib, ten, který by měl chodit s Bohem v pokoji a ve spravedlnosti, je příčinou klopýtání a zkázy (Mal. 2,16). Činí vyznání o oddělení tím, že staví bránu a zeď, aby byl v souladu s odděleným lidem, ale má péči o to, aby do své brány nedal zámky a závory, aby byl v souladu s člověkem zkaženého a smíšeného náboženstvím Samaří a aby ponechal prostor pro přístup takového mezi Boží lid.

Žel, že mezi těmi, kteří byli v těchto posledních dnech osvobozeni od lidských systémů, nechybějí vůdcové, kteří vyhlášovali krásné vyznání, že udržují zdi a brány, a přece kvůli svým spojením s náboženským světem byli nuceni ponechat svou bránu nezabezpečenou. Mohou se dovolávat lásky a širosti srdce a touhy vyvarovat se sektářství, ale jejich chození, pokud je jim dovoleno bez kontroly jít dále, ve výsledku vede k dalšímu oslabení Božího lidu tím, že je postupně spojován s náboženskou zkázou křesťanstva.

DRUHÝ ODDÍL – Protivení se dílu

- Nehemiáš 4: Řvoucí lev, či vnější protivení se nepříteli
- Nehemiáš 5: Zkaženost těla, či překážky dílu působené nízkým mravním stavem lidu.
- Nehemiáš 6: Léčky ďábla, či překážky kladené dílu zkaženými praktikami nepříteli.
- Nehemiáš 7: Správa města, či zabezpečení proti nepříteli.

ŘVOUCÍ LEV

Nehemiáš 4

Každé probuzení mezi navrátilivším se ostatkem vyvolává protivenství v té či oné formě.

Zorobábel staví oltář a pokládá základy chrámu, a protivníci pod vedením Rechuma vzbuzují odpor (Ezdráš 4).

Proti druhému oživení pod Aggeem a Zachariášem se staví Tattenai a jeho společníci (Ezdráš 5,3).

Třetí oživení za Ezdráše nalézá protivníky v Jonatanovi a Jachziášovi (Ezdráš 10,15).

Konečně poslednímu oživení pod Nehemiášem se protíví Sanballat, Tobiáš a druzí, kteří jsou s nimi spojeni. Toto protivení se je představeno ve větších podrobnostech než ta předcházející a je plné naučení pro ty, kteří se v těchto posledních dnech snaží chodit v oddělení od zkažeností křesťanstva. Jako v minulosti, tak i dnes vyvolává každá snaha Boha se bojících lidí udržet mezi Božím lidem oddělení od zlého každou formu protivení se. Satan zcela dobře ví, že jestliže bude moci prorazit oddělení mezi Božím lidem a světem, každá **pravda** bude oslabena a **hlubší pravdy** křesťanství budou zcela ztraceny. Naopak udržování zdí oddělení, spojené se správným duchovním stavem, bude znamenat zachování všech pravd, znovu nalezených v minulých oživeních.

Když nyní přicházíme k uvažování o protivení se tomuto poslednímu oživení za Nehemiáše, tu shledáme, že nabývá různých forem. První je otevřený odpor, ve kterém je nepřítel viděn jako řvoucí lev (1. Petra 5,8). Tato forma odporu je před námi hlavně ve 4. kapitole spolu se zvláštními těžkostmi, které vytváří.

Vzpomeneme si, že Nehemiášův příjezd do Jeruzaléma zarmoutil nepřátele (Neh. 2,10). Potom rozhodnutí stavět zeď vyvolalo jejich posměch (Neh. 2,19). Nyní, když to dobré dílo je konáno, vyvolává jejich hněv a rozhořčení (Neh. 4,1) a vede k tomu, že se chápou násilných opatření, neboť se domlouvají, „*aby táhli proti Jeruzalému*“. Avšak protivníci se nejdříve snaží zakrýt své skutečné city zlosti pod přetvářkou opovrhování slabým lidem a jeho nedostatečnými snahami, které, jak říkají, liška zmaří. Kdyby to představovalo skutečný stav, nebylo by třeba se dále zneklidňovat. Mohli docela dobře nechat věc té lišce, aby se tím zabývala.

Když se díváme jen na vnější okolnosti, pak nepřítel s určitým zdáním pravdy mluví o tomto malém zbytku jako o „*bídném /slabém/*“, a dobře se může ptát: „*Bude jim dovoleno to dále dělat? Což budou obětovati?*“ (v. 2 – přel.) Mají to „*dodělat*“ a „*kamení z hromad rumu křísiti?*“ Ale takové otázky vynechávaly Boha a Jeho milost a mluvily jen pošetile o lišce.

Způsob, jakým Nehemiáš čelí tomuto útoku, je prostý a poučný. Tváří v tvář hněvu Sanballata, „*bratří jeho a před vojskem Samařským*“, odmítá být zatážen do nějaké hádky s nimi; vůbec se k nim neobrací. Nepomýšlí na nějaký kompromis s nimi, ani nejde, aby se proti nim stavěl, ale **obrací se k Bohu**.

Nepřítel vynechal Boha, Nehemiáš Boha uvádí. Přiznává, že lid je opovrhovaný a v „*pohanění*“ (v. 4). Když byl v Babyloně, uznal pohanění lidu (Neh. 1,3), ale jak jiné to byly okolnosti: tehdy byli v pohanění kvůli rozbořené zdi, nyní jsou v pohanění, protože stavějí zeď. V prvním případě bylo „*pohanění*“ k jejich hanbě, nyní je k jejich cti.

Kromě toho, když Nehemiáš uznal těžkosti lidu, pokračuje, aby před Bohem rozprostřel hřích jejich protivníků, a prosí, aby byli dáni „*v loupež v zemi, do níž by zajati byli*“. Nám nepřisluší, abychom v tomto dni milosti žádali soud pro ty, kteří se protíví, a přece jak ustavičně je v Boží vládě vidět, že ti, kteří se protíví udržování zdi oddělení, **upadají do beznadějného zajetí náboženského světa**.

Ale zatím co si Nehemiáš byl plně vědom odporu nepřítele a potají se proti němu staví mocí modlitby, na veřejnosti dílo pokračuje, neboť „*měl lid srdce*

k tomu dílu". Nebylo to prostě tak, že by jen Nehemiáš a několik vážných vůdců měli srdce k dílu, ale „lid“ měl srdce k tomu dílu. Jejich srdce bylo obráceno k práci na udržení toho, co se náleželo Bohu, pomocí zdí a bran. Tato jednota mysli a energie úmyslu jistě svědčily o díle Ducha Božího.

Ani dnes tomu není jinak. Bůh může jako tehdy vést pozornost k oddělení od zla skrze jednoho nebo dva, ale jestliže tu bude všeobecné hnutí mezi Božím lidem, které ho sjednotí v jednu mysl a snahu udržet oddělení od zlého, jistě to bude svědčit o díle Ducha Božího.

Společné vytrvání Božího lidu vzbuzuje společný odpor nepříteli (v. 7 a 8). Až dosud přicházel odpor od jednotlivců, ale nyní se Arabští, Ammonitští i Azotští spojují se Sanballatem a Tobiášem, „*aby táhli k boji proti Jeruzalému*“. Lidé s velmi různými zájmy a názory se mohou spojit v odporu proti hnutí, které je od Boha. A toto spojené hnutí působí, že odpor sahá k násilným opatřením. Začalo to posměchem, který se rozvinul v hněv, a končí to u násilných metod. Opět a opět se to potvrdilo v historii Božího lidu. Ti, kdo končí tím, že se uchylují k násilným opatřením, obecně začínají tím, že posměšně mluví o svých bratřích. Tak jako duch, ve kterém lid pokračuje v díle, prokazuje, že to hnutí je od Boha, tak duch odporu ukazuje, že to je dílo nepříteli. Neboť za tímto spojeným útokem je „hněv“ a „spiknutí“. „*Hněv může spravedlnosti Boží nepůsobí.*“ (Jakuba 1,20) A Duch Boží nebude účastníkem postranních lidských úmyslů. Tak může být pravý charakter odporu často poznán podle jeho tělesných metod.

Boží lid si musí uvědomovat, že zbraně jeho boje nejsou tělesné. Tento zbytek v Nehemiášově době si to uvědomuje, neboť se staví proti spojenému útoku nepříteli tím, že se spojuje v modlitbě k Bohu. „*My pak modlili jsme se k Bohu svému.*“ (v. 9) Postavili se moci nepříteli pomocí nadřazené moci modlitby. Když se lidé proti nim obrátili v hněvu, oni se obrátili k Bohu v modlitbě. Ale jestliže obrátili svou tvář k Bohu, také „*postavili stráž*“ proti nepříteli. A to jistě mluví i k nám, neboť neřekl snad Pán: „*Bděte a modlete se.*“ (Mat. 26,41)? Tak také apoštol v napomenutí Epištoly Efezským spojuje „*modlitbu a bdění*“ (Ef. 6,18). Nadto apoštol spojil s bděním a modlitbou „*ustavičnost /vytrvání/*“, a to je též ukázáno tímto slabým zbytkem, neboť jestliže stavějí stráž, činí to „*ve dne i v noci*“.

Takto skrze modlitbu a bedlivost k tomu se vši ustavičností je nepřítel v tomto prvním odporu držen v odstupu, ale jako výsledek toho útoku je Boží lid znepokojován, a to třemi způsoby.

Předně zkázou zevnitř (v. 10). Žel, jsou takoví, kdo zauímají vůdčí místo mezi Božím lidem, a přece by chtěli zastavit stavbu zdi. Tak čteme: „*Juda řekl /kral.: „řekli Judští“/: Zemdlela jest síla nosičů, a rumu ještě mnoho jest, neodolali bychom jim, stavějice zed’.*“ Pozdější historie vynese na světlo, že přednější Judští jsou v ustavičné komunikaci s nepřítelem. Pro tuto chvíli není toto zlo spojení s nepřítelem ještě prozrazeno a důvody, které přednášejí pro zastavení díla, nemají s nepřítelem žádnou spojitost. Skutečnosti, na které poukazují, snad jsou pravdivé, ale závěr, učiněný na základě těchto skutečností, je naprosto chybný. Není pochyb ohledně slabosti těch, kteří nosí břemena, a také je jasné, že tam ještě je mnoho suti, ale soudit proto, že je nemožné stavět zdi, je chybné. A přece, jak často v našich dnech byly tyto skutečnosti vyhlášovány v boji za podobně chybný závěr. Stále tu jsou ti, kteří říkají: „Boží lid je tak slabý, zkáza křesťanstva je tak veliká, zlo je tak všeobecné, že je skutečně nemožné udržovat přísné oddělení podle Božího slova. Musíme brát věci tak, jak jsou, a dělat to nejlepší, co můžeme.“ Takový je hlas Judy v našich dnech. A tak jako v Nehemiášových dnech, jsou ti, kdo užívají takové řeči, příliš často nalezeni v úzkém spojení s odpůrci pravdy.

Za druhé je ostatek dále zneklidňován strachem z náhlého a neočekávaného útoku nepřítele (v. 11). Protivníci říkají: „*Nezvědí, ani spatří, až vpadneme mezi ně.*“ To je rozmyšlená snaha získat záchytný bod mezi Božím lidem, a: „*pomordujeme je, a/nebo/ zastavíme to dílo.*“ Zase zde dnes nechybějí takoví, kteří by se chtěli vloudit nepozorovaně, aby podkopali základy oddělení tam, kde je snaha je udržet.

Za třetí tu je pokus zastrašit ty, kteří jsou angažováni v díle, ustavičným opakováním zneklidňujících zpráv (v. 12). Jsou takoví, kteří bydlí u nepřítele, a zdá se, že jsou velmi dobře seznámeni se vším jeho konáním. Svými zprávami, které čas od času přinášejí, se snaží rozptýlit stavitele. Nejsou to nepřátelé, ale Židé, kdo přináší tyto zprávy. Možná, že ani nemají úmysl stavět se proti, snad se ve skutečnosti domnívají, že pomáhají tím, že dávají včasná varování, nicméně konají dílo nepřítele.

Zde tedy máme malý ostatek Božího lidu, který je odhodlán držet zlo vně, jak se proti němu staví otevřený odpor nepřítele a jak je zastrašován zkaženými argumenty lidí, kteří jsou spojeni s nepřítelem, obavami z neočekávaných útoků a ustavičným opakováním znepokojujících zpráv.

Zbytek kapitoly nás informuje o tom, jak se Nehemiáš staví proti těmto různým těžkostem. Předně vyzbrojuje lid pro střetnutí a staví ho na ohrožená místa (v. 13). Byla to „dolní místa“ a „příkrá /vysoká, holá, nechráněná/ místa“ ve zdech, která byla zvláště otevřená pro útok. Ďáblovi je jedno, jak získá záchytné místo mezi Božím lidem, zda skrze ‚nízké‘ chození nebo ‚vysoké nároky‘. Nemůžeme říci, že zeď byla nízká ve shromáždění v Korintu, kam se svět dostával skrze smilstvo? A nemůžeme říci, že v Kolosách, kde shromáždění bylo v nebezpečí, že vpustí dovnitř náboženské tělo s vysokými nároky, bylo nebezpečí na „vysokých místech“?

Abychom mohli čelit každé formě zla, potřebujeme si obléci celou Boží zbroj. Ale v Nehemiášových dnech neměla být důvěra lidu obrácena pouze k jejich obranným zbraním. Slovo znělo: „*Na Pána velikého a hrozného pamatujte*“ (v. 14); tak měli být vysvobozeni od strachu. Tak také v témž duchu apoštol mluví před svým napomenutím ohledně zbroje, když říká: „*Posilňte se v Pánu a v moci síly jeho.*“ (Ef. 6,10)

Kromě toho, když bránili sebe, bojovali za své bratry a za ty, kdo přijdou po nich (v. 14). Ve všech našich bojích proti zlému a za udržení pravdy uděláme dobře, když budeme před sebou mít tyto tři věci:

1. Pamatovat na Pána – na vše, co On je, a na vše, co se Jemu náleží.
2. Pamatovat na naše bratry – že při zachování pravdy, často v místních střetech, bojujeme za všechny naše bratry.
3. Pomáháme udržovat pravdu pro ty, kteří snad přijdou po nás – pro své syny a své dcery.

Tak se stalo, že v Nehemiášových dnech Bůh zmařil radu protivníků. Když takto byli stavitelé povzbuzeni, dílo pokračovalo, jak čteme: „*My navrátili jsme se všichni ke zdem, každý k dílu svému.*“ (v. 15) Každý měl své určené dílo, někteří působili skutečně v díle stavby, někteří v konfliktu proti nepříteli. Někteří „*dělali zdi*“, někteří pracovali jako „*nosiči břemen*“ a byl tam jeden, který troubil na trubku, aby varoval před nebezpečím. Každý měl své určené dílo, ale všichni přispívali k jednomu cíli – aby stavěli zeď a postavili brány.

ZKAŽENOST TĚLA

Nehemiáš 5

Tato kapitola tvoří v příběhu stavby zdi důležitou vsuvku. V Nehemiášovi 6 dílo pokračuje a jsou zmařeny lsti nepřítele.

V této kapitole je na chvíli příběh přerušen, abychom měli před sebou jinou formu bránění dílu – **nízký mravní stav lidu samého**. Nevaruje nás tato důležitá úvaha, že je možné, aby jednotlivec nebo společnost svatých horlivě bojovali za oddělení od zkažených náboženských spojení a falešného učení, a přece zároveň byli velmi nedbalí, pokud jde o jejich vlastní stav?

Práce a konflikt charakterizují 4. kapitolu Nehemiáše, ale pro to, aby někdo byl nádobou vhodnou pro Mistrovo použití a aby byl schopen vzdorovat útokům nepřítele, tu musí být udržování spravedlnosti. Tak tomu je ve Druhé epištole Timoteovi, kde jsme napomínáni, abychom „*odstoupili od nepravosti*“ a „*očistili se*“ od nádob k necti, ale jsme také okamžitě varováni, abychom „*utíkali mladických žádostí*“ a „*následovali spravedlnosti*“. Když jsme unikli porušení křesťanstva, je možné upadnout do zkaženosti těla. Nikdy nejsme ve větším nebezpečí, že budeme jednat v těle, než když jsme jednali ve věrnosti k Pánu. Jak jeden pravdivě řekl: „Můžeme být svedeni do mravního uvolnění uspokojením ze svého církevního oddělení.“ Jak je pak na místě napomenutí „*utíkat mladickým žádostem*“ a „*následovat spravedlnosti*“, přicházející bezprostředně po výzvách, abychom odstoupili od nepravosti a oddělili se od nádob k necti.

Toto je hluboce vážné naučení 5. kapitoly Nehemiáše. Úvodní verše (v. 1 až 5) ukazují zkaženost těla, která existovala mezi těmi, kdo stavěli zeď. Bohatí Židé využívali chudoby a potřeby svých chudších bratrů ke svému obohacení. Potřeby každodenního života, nepříznivé okolnosti povstávající z chudoby a nutnost dávat daně místo aby vyvolávaly soucit bohatších Židů, se staly příležitostmi k sloužení žádostivosti těla.

Nešlo o obvyklé obchodní transakce života, ale o to, že potřeby a zkoušky chudých (vzniklé kvůli zvláštním okolnostem jako např. drahota) byly užity pro zveličení bohatých.

Kořen těžkosti spočívá ve skutečnosti, že se na sebe dívali jako na tvořící rozdílné třídy bohatých a chudých, a zapomínali na to, že ať bohatí nebo chudí, oni byli „bratři“.

Nehemiáš vystupuje proti tomuto zlu tím, že kárá vznešené a přivádí tu věc před „velké shromáždění“. Ukazuje, že takto jednat vůči **jejich bratrům** není slučitelné s vykoupením ze zajetí, na kterém oni všichni měli podíl. Vůči Bohu to ukazovalo, že chybí svatá bázeň, a vzhledem k **pohanům** je to uvádělo v pohanění (v. 6-9).

Jak rozhodně nám Nehemiášovy výtky připomínají, že ve všem svém chození bychom vzájemně měli jednat v Boží bázni jako **bratři**, abychom v ničem nedávali příčinu pro pohanění od světa. Nehemiášovy výtky mají svůj protějšek v Pavlově napomenutí, které dává Titovi, že milost nás učí, abychom „*střízlivě a spravedlivě a pobožně živi byli na tomto světě*“ (Titovi 2,12). Tak bychom měli jednat se zdrženlivostí vůči sobě a s ohledy ke svým bratrům (neboť to je doslovný význam slova „*střízlivě*“), spravedlivě vůči těm, kteří jsou vně, a zbožně vůči Bohu.

Nadto nás apoštol napomíná, abychom „*jedni druhých břemena nesli, a tak plnili zákon Kristův*“ (Gal. 6,2). Kristův zákon je, abychom se vzájemně milovali, a tento duch svaté lásky je nutný, máme-li nést břemena jedni druhých. Když v tom selháváme, pak jedna třída stojí proti druhé.

Pod Nehemiášovými výtkami ti přednější, kněží a knížata a kněží, napravují toto zlo a celé shromáždění „*chválili Boha*“ (v. 9-13). Kromě toho Nehemiáš nejen káral a napomínal druhé, ale svým způsobem života jim také byl vzorem. Vážil si lidu (v. 14 a 18); chodil v Boží bázni (v. 15); a ukazoval pohostinnost pohanům, aby odjal důvod pro pohanění (v. 17).

LÉČKY DÁBLA

Nehemiáš 6

Nehemiáš čelil otevřenému odporu nepřítele a zvítězil nad ním. Čelil také zkaženosti těla. Nyní je volán k tomu, aby stál „*proti útokům dábelským /léčkám dábla/*“ (Ef. 6,11). Pod pláštíkem přátelského zájmu o Nehemiáše a jeho dílo se ho nepřítel snaží úskoky odvést od prostoty víry v Boha, a tak zmařit dílo tím, že přivedou vůdce díla k pádu.

Nejprve je Nehemiáš volán k tomu, aby čelil **léčce přátelské porady** (v. 2 a 3). „*Přijď a rozmluvíme spolu,*“ jsou slova nepřítele. A přirozená mysl by se mohla domnívat, že ačkoli to bylo vedeno různými pohnutkami, alespoň slušnost by vyžadovala, aby Nehemiáš přistoupil na tuto žádost a vyslechl, co chtějí říci. Jistě nemůže být škodlivé vyslechnout jejich návrhy, i kdyby

nebylo možné s nimi souhlasit. Avšak žádné takové argumenty, pokud by byly užity, u Nehemiáše neuspějí. Uvědomuje si, že Sanballat a Gesem mají naprosto opačné zásady, než jsou ty, jimiž je on ovládán. Za takových okolností by setkání sotva pomohlo Sanballatovi a jistě by skončilo ve „škodě“ pro Nehemiáše. Uniká osidlu tím, že si uvědomuje velikost díla, které koná. A tak jeho odpověď je: „*Dílo veliké dělám, proto nemohu odejít.*“

Když unikl tomuto osidlu, je postaven před **léčku stálého naléhání** (v. 4). Nepřítel není odražen Nehemiášovou pevnou odpovědí a opakuje svou žádost „*čtyřikrát*“. Touto léčkou Satan v dřívějších dnech způsobil pád Samsona. Když Dalila „*trápila jej slovy svými každého dne, a obtěžovala jej, umdlena jest duše jeho, jako by již měl umřít*“. Nakonec Samson padá pod naléháním té zrádné ženy a „*otevřel jí cele srdce své*“. Výsledkem bylo, že byl oloupen o svou sílu, Hospodin od něho odstoupil a on padl jako kořist svých nepřátel (Soudců 16,15-21). Ďábel zná slabost lidské přirozenosti a ta pod ustavičným tlakem často zradí věřícího, který pak dá průchod čisté únavě. Nehemiáš uniká této léčce prostým opakováním své původní odpovědi, když říká: „*Odpověděl jsem jim týmiž slovy.*“ Je zaměstnán velkým dílem a není ochoten diskutovat s těmi, kteří jsou velmi dobře známi tím, že se tomu dílu protiví.

Třetím osidlem je **léčka „otevřeného listu“** (v. 6 a 7). Je skryta za přívětivými výrazy a předstírá velký zájem o Nehemiášovu pověst, která, jak se obávají, utrpí určitými utrhačnými zprávami týkajícími se Nehemiáše a jeho díla. Ale protože to je „otevřený dopis“, je účelově zaměřený na to, aby Nehemiáše poškodil šířením zlých zvěstí. Kdyby ta obvinění byla pravdivá, bylo by to skutečně vážné. Neboť tam bylo napsáno, že Nehemiáš – králův číšník a určený místodržící krále – se chce „*zprotivit*“. To je vskutku alarmující, neboť vzpoura je ošklivé slovo. Nadto může být dodáno svědectví na podporu obvinění, neboť tak „*Gasmu praví*“. Dále se říká, že Nehemiášův konečný cíl při stavbě zdí je vyvýšit sám sebe na trůn jako krále. A konečně se říká, že Nehemiáš ustanovil proroky, aby v Jeruzalémě kázali, a tak že se snaží opodstatnit svůj nárok na království tím, že je to prorocké slovo od Boha.

Nehemiáš odmítá být zatažen do jakéhokoli sporu s pokušitelem, ani nepodává vysvětlení svého díla či pohnutek. S velkou moudrostí a zdrženlivostí prostě popírá obvinění a ukazuje původ těch zlých pověstí a zpráv. Také vidí, že skutečný účel „otevřeného dopisu“ je zastrážit lidi, když je vede k domněnku, že jsou spojeni s někým, kdo je rebel a kuje vzpouru proti králi.

Takto, jsouc zastrašeni, „*oslábnou jejich ruce při díle*“. Ale jak to bylo u Nehemiáše vždy, Bůh je jeho zdrojem pomoci. Nepřítel útočil na Nehemiáše, aby oslabil ruce lidu. Nehemiáš se obrací k Bohu, aby posilnil jeho ruce, aby mohl podepřít lid (v. 8 a 9).

Osidlo otevřeného dopisu je následováno čtvrtou a ošidnější léčkou, neboť Nehemiáš nyní musí čelit **osidlu falešného přítele** (v. 10-14). Žel, že ve městě byli takoví, kteří předstírali velké přátelství k Nehemiášovi, a přece byli najati nepřitelem vně města. Pod přetvářkou přátelství se Semaiáš chtěl spojit s Nehemiášem, aby ho zradil jeho nepřátelům. Jeho slova jsou: „*Sejděme se do domu Božího, do vnitřku chrámu, a zavřeme dveře chrámové; nebo přijdou, chtějí tě zamordovati. A to v noci přijdou, aby tě zamordovali.*“ Taková řeč by mohla nic netušícího vést k závěru, že Semaiáš je skutečný přítel, který se snaží zmařit zlé plány nepřitele a zajistit Nehemiášovu bezpečnost. Ale v očích tohoto Boha se bojícího muže už samy navrhované metody k zajištění jeho bezpečí vzbuzují jeho podezření. Neboť je navrhováno, aby Nehemiáš – vůdce v díle, utekl od díla, které Bůh vložil do jeho srdce, aby je dělal. Podobně jako David v dřívější době mohl říci: „*V Hospodina doufám, kterak tedy říkáte duši mé: Uleť s hory své jako ptáče?*“ (Žalm 11,2) Kromě toho bylo navrhováno, aby pro záchranu svého života udělal něco, co bylo proti zákonu (on nebyl ani kněz ani Levita). S obvyklou přímostí Nehemiáš, tento muž prostého srdce, říká: „*Nevejdu.*“

Když Nehemiáš v tomto osidle obstál, stojí před ním zjevená celá špatnost této léčky. Zjišťuje, že Semaiáš, ačkoli to byl prorok, nebyl poslán Bohem, ale byl najat nepřitelem, a proto jednal pro nepřitele pod přetvářkou přátelství k Nehemiášovi. Se Semaiášem byla spolčena také „*Noadie prorokyně a jiní proroci*“. K vyznání přátelství chtěli dodávat váhu předstíraného prorockého výroku od Boha. Existuje nějaká hroznější lest než ta, že někdo, kdo je spojený s nepřitelem, se blíží zbožnému člověku a vyznává, že je blízký přítel a přináší poselství od Boha?

V předcházející léčce nepřítel falešně obviňuje Nehemiáše, že užívá proroky ke zlému účelu. V této léčce nepřítel skutečně užívá proroky pro své vlastní zlé cíle. Pomocí zlata získává nesvatý vliv právě na ty muže, kteří by vzhledem ke svému prorockému úřadu měli být první, kdo budou pomáhat v díle Pána tím, že budou sdělovat myšlenky Pána.

Když přijali zlato od těch, kteří se protivili dílu, přestali být mluvčími Pána a pomocí Jeho lidu. Všechny jejich snahy jsou zaměřeny k **zastavení** díla tím,

že chtějí zničit charakter muže, který **vedl** to dílo. Nehemiáš to jasně prohlédá, neboť o Semaiášovi říká: „*Proto pak, že ze mzdy byl najat, abych já ustrašen jsa, učinil to a zhřešil, aby mi to bylo u nich k zlé pověsti.*“ (v. 13)

V přítomnosti této hrozné léčky, která byla Nehemiášovi nyní plně ukázána, je Bůh jeho neselhávajícím zdrojem pomoci (v. 14). Nečiní žádný otevřený útok na nepřítele a zjevně nečiní aktivní opatření proti jeho nástrojům, ale rozprostírá věc před Bohem, zmiňuje se o jménech nepřátel vně a ženy uvnitř, kteří působí za scénou. Jak jeden řekl: „Je mnoho forem zla, které nemůže být otevřeně napadeno beze škody nám samým i druhým, a mnoho zlých pracovníků v Boží církvi, kteří musejí být ponecháni. Napadnout je by jen znamenalo sloužit věci nepřítele; ale naším zdrojem pomoci v takových okolnostech je volat proti nim k Bohu.“

Takové obrácení se na Boha Bůh slyší. Neboť přes léčky nepřítele dílo pokračuje a zeď je dokončena. Skutečnost, že byla dokončena lidem navenek tak slabým v přítomnosti nepřátel tak skutečně silných, se stává svědectvím i pro nepřítele, „*že od Boha našeho působeno bylo dílo to*“.

Ale je tu ještě jedna lest, jíž je Nehemiáš povolán čelit, a to je **lest zpráv o dobrých činech** (v. 17-19). Mezi ostatkem byli takoví, kteří stále vychvalovali nepřítele vně. „*Dobré činy*“ Tobiášovy „*vypravovali*“ před Nehemiášem. Bezpochyby tvrdili: „Tobiáš s námi nesouhlasí, pokud jde o nutnost stavby zdi, ale je to takový dobrý člověk.“ A na důkaz toho vypravovali „*dobré činy jeho*“. Ale zatím co Nehemiášovi chválili nepřítele venku, rovněž byli hotovi snižovat Nehemiáše před nepřítelem, neboť Nehemiáš říká: „*Řeči mé vynášeli k němu.*“ Z toho, co tito přednější Judští dělali, by se zdálo, že Tobiáš se vyznačoval dobrými skutky, zatím co Nehemiáš byl přinejlepším muž „slov“. Ale vážná skutečnost byla, že ti, kteří byli tak v popředí při chválení nepřítele, byli v ustavičném spojení s nepřítelem a měli s ním přísahu kvůli příbuzenským svazkům. Tak tomu je různými způsoby vždy u těch, kteří, zatímco vyznávají, že jsou jedno s těmi, kdo se snaží stavět zeď, jsou současně hlasitými vychvalovateli těch, kdo se zdi protiví.

Nemusel Boží lid, který se v těchto posledních dnech snažil udržet oddělení, ve všech konfliktech čelit znovu a znovu těmto různým léčkám? Neznáme lest **přátelské** porady s těmi, kteří mají opačné mínění u zásad, v nichž nemůže být žádný kompromis? Lest **naléhavosti**, která může zbožné vést na pochybnou cestu jednání kvůli pokoji? Léčku **otevřeného dopisu** – zdvořilou tónem, ale zlomyslnou v pohnutce? Osidlo **falešného přítele** – který říká, že

dává varování od Boha, ačkoli je ve skutečnosti najat těmi, kteří se protiví pravdě? A nakonec lest mluvení o **dobrých činech** těch, kteří jsou vně, ústy některých uvnitř?

Ve všech těchto léčkách lze pozorovat, že snahy nepřátel jsou směřovány hlavně proti jednotlivcům. V Nehemiášových dnech nepřítel chybně či správně věřil, že když bude možné přivodit Nehemiášův pád, bude poměrně snadné přemoci masu lidu a zastavit dílo. Snad skutečně mají pravdu, když se domnívají, že je snadné vést zástup k chybnému jednání, ale naprosto se mylí, když vynechávají Boha a jsou nevědomí o Božích cestách. Nevidí, že Boží obvyklý způsob je zadržet příval zla skrze jednoho nebo dva muže, a že jestliže oni vykonali své dílo, anebo jestliže selhali či byli přemoženi nepřitelem, Bůh může vzbudit jiné, aby v Jeho díle pokračovali.

Nehemiáš zvítězil, protože znal Boha a uváděl Boha do všech svých těžkostí. Nepřítel podlehl kvůli své neznámosti Boha a proto, že ve všech svých výpočtech vynechával Boha.

SPRÁVA MĚSTA

Nehemiáš 7

Když Nehemiáš opravil zdi a postavil brány, pokračuje správou města. Bez zdí a bran by tu nebylo město, které by bylo možné spravovat. A bez správy by zdi a brány byly k ničemu. Nejprve tu máme ustanovení vrátných, zpěváků a Levitů (v. 1).

Vrátní byli pověřeni správou bran. Jejich odpovědností bylo pouštět jen ty, kteří měli správné vlastnosti, aby mohli vstupovat do města a blížit se domu, a odmítnout všechny ostatní.

Zpěváci dávali Pánu Jeho díl. Jen vykoupení mohou zpívat písně Siona; odtud plyne nutnost, aby vrátní věrně dostáli své odpovědnosti, jestliže Pán má mít Svůj podíl. Vpouštět dovnitř ty, kteří nemají božské schválení, znamená vpouštět ty, kteří nemohou zpívat. Uvolněnost na straně vrátných znamená ztrátu pro zpěváky. Velebení je ztraceno tam, kde jsou vrátní laxní a uvolnění. Ztráta velebení v kterémkoli shromáždění Božího lidu dnes je všeobecně spojena s uvolněností v přijímání.

Nakonec tu máme Levíty. Jestliže zpěváci podržují to, co náleží Pánu, Levítové se starají o potřeby lidu Páně. Ale Levítové musejí následovat zpěváky.

Jestliže Pán neobdrží Svůj podíl, nedostane ho ani lid. Čím větší máme zalíbení v Pánu, tím větší máme zájem o lid Páně.

Jako v Nehemiášových dnech u města, tak v těchto dnech u Shromáždění musejí ti, kteří konají dílo vrátných, zpěváků nebo Levitů, být lidé, kteří se podobně jako Chananiáš vyznačují věrností a Boží bázni (v. 2). Ani sociální postavení, bohatství nebo vlastnění daru nekvalifikuje pro péči o Boží Shromáždění. Takové dílo vyžaduje mravní uschopnění.

V jednom verši pak následují velmi důležité instrukce pro ty, kteří měli na starosti město (v. 3):

- 1) Brány neměly být otevírány, dokud nebude slunce hřát. Dokud tam byla nějaká temnota, dveře měly zůstat zavřené. A tak tomu je v Božím shromáždění. Jestliže při přijetí někoho vznikla nějaká otázka, dveře by měly zůstat zavřené, dokud vše není vyjasněno.
- 2) Vrátní neměli přenášet své odpovědnosti na jiné nebo jen dávat směrnice. Měli „*tu stávat*“, dokud nebyly dveře zavřeny.
- 3) Všichni obyvatelé byli odpovědní za to, aby bděli proti svému vlastnímu domu, aby byla zajištěna bezpečnost města. Kdosi pravdivě řekl. „Celé město bylo nutně tím, čím je učinili jeho jednotliví obyvatelé.“ Ani ve shromáždění Božího lidu tomu dnes není jinak.

Následuje významná poznámka, ukazující stav města: „*Město pak to bylo široké a veliké, ale lidu málo v ohradě jeho.*“ (v. 4) Připomíná nám to, že ať byla horlivost ostatku jakkoli krásná a ať velkou mírou došlo k oživení v mravním stavu, přece ve vnějších okolnostech se vyznačovali velkou slabostí. Bůh otevřel dveře úniku ze zajetí, ale bylo „*málo*“ těch, kteří pro sebe využili Boží dobrotivosti – Boží město je „*široké a veliké*“, ačkoli počet těch z Božího lidu, kteří si cenili jeho velikosti, byl malý. A jako to bylo za dnů Nehemiáše, tak tomu je i v našich dnech.

Zbytek kapitoly ukazuje, jak Nehemiáš spojuje dílo, které vykonal, s dílem ostatku, který se jako první navrátil se Zorobábelem nějakých osmdesát let předtím. Kolik z těch, kteří tvořili onen ostatek, muselo být v Nehemiášových dnech již zesnulých, ale stále byli v úctě a byly vzpomínány jejich různé služby. Dílo, které vykonal ve svých dnech, umožnilo vykonání díla v Nehemiášových dnech.

TŘETÍ ODDÍL – Autorita Slova

Nehemiáš 8: Vyzdvižení Božího slova před lidem

Nehemiáš 9: Pokořený lid před Bohem

Nehemiáš 10: Smlouva o zachovávání Slova

ZNOVU USTAVENÍ BOŽÍHO SLOVA

Nehemiáš 7,73, poslední věta, a Nehemiáš 8

Velkým předmětem, kolem něhož se pohybuje vše ve třetím oddílu knihy Nehemiáše, je obnovení autority Božího slova. Takto je významné, že poslední zaznamenané oživení mezi Božím lidem ve dnech Starého zákona se týká vztyčení zdí a bran a opětného vyhlášení autority Božího slova. Dále je jasné, že tyto dvě charakteristiky tohoto posledního oživení jsou spolu úzce spojeny a závisejí jedna na druhé.

Na jedné straně stavba zdí, postavení bran, ustanovení vrátných, zpěváků a Levitů – to vše by bylo nadarmo, pokud by to nebylo vykonáváno v souhlasu s Božím slovem.

Na druhé straně, když se ostatek vrátil na Boží základ pro Jeho lid – do Izraelské země – když postavil dům, zdi a brány – vidí jako možné a poměrně snadné poslechnout směrnice Slova. V Babyloně se mnohé z Božího slova stalo mrtvou literou, když samo to místo znemožnilo vykonávat jeho nařízení, nebo jen omezeným způsobem. V zemi se vše stává prostým.

Nemá toto poslední oživení ve starozákonních dnech co říci Božímu lidu v závěrečných dnech křesťanstva? Nevyžaduje rostoucí zlo v křesťanstvu, boj za pravdu a příchod Pána pravé oddělení na straně Božího lidu? A nenalézají se ti, kteří se skutečně oddělí od zla podobně jako ostatek v Nehemiášových dnech, v postavení, které umožňuje poslouchat Boží slovo? A tak oživení v Nehemiášových dnech ukazuje způsob, jakým Duch Boží zvláště působí v těchto posledních dnech. Rozhojňující se zlo vyžaduje oddělení a oddělení umožňuje poslouchat Boží slovo.

Tyto principy jsou pro nás ilustrovány v 8. kapitole Nehemiáše. Když dokončili stavbu zdí a postavení bran, „*shromáždil se všecken lid jednomyslně do*

ulice, která jest proti bráně vodné“, s přáním slyšet „knihu zákona Mojžíšova, který vydal Hospodin lidu Izraelskému“ (verš 1).

Je důležité všimnout si, že *„všecken lid“* (nikoli pouze ti, kteří byli uvnitř města), je dotčen tímto hnutím. Závěrečná věta kapitoly 7 (kterou začíná tento nový oddíl knihy) konstatuje, že *„synové Izraelští byli v městech svých“*. Příběh okamžitě pokračuje kapitolou 8 a říká, že *„shromáždil se všecken lid jednomyslně /jako jeden muž/“*. Tento výraz *„všecken lid“* je opakován stále znovu (viz verše 3, 5, 6, 9, 11, 12, 13 a 17). To je důležité, poněvadž jsou stále vnučovány výklady Nehemiášovy knihy, které obsahují rozlišování mezi těmi, kteří byli uvnitř města, a těmi, kteří byli vně. To tento obraz ani na chvíli nedovoluje. Lid, ať uvnitř zdí nebo vně, byl *„jeden“* a shromáždil se *„jednomyslně /jako jeden muž/“*. Zdi byly pro ochranu domu, nikoli pro rozdělení lidu. Nebyly vztyčeny, aby vytvořily dvě skupiny mezi Božím lidem, a v tom příběhu to neudělaly.

Posluchačstvo se skládá z mužů a žen a všech, kdo mohli slyšet s porozuměním. A taková byla vážnost u lidu, že od jitra až do poledne *„uši všeho lidu obráceny byly ke knize zákona“* (verše 2 a 3).

Boží slovo bylo zřetelně čteno a byl udáván smysl, aby lid mohl čtenému rozumět. A Bůh zapsal Svě schválení tohoto návratu k Jeho slovu tím, že zaznamenal jména těch, kdo se zvláště zabývali tímto dílem, ať už byli spojeni s Ezdrášem, když se obraceli k Bohu s chválou u příležitosti otevření knihy, anebo při skutečném čtení a udávání smyslu slov (verše 4-8).

Ve zbývající části kapitoly vidíme bezprostřední účinek ustanovení autority Slova nad lidem. Ono jako vždy dosahuje svědomí a povzbuzuje srdce. Ale dílo svědomí přichází první: *„Nebo plakal všecken lid, když slyšeli slova zákona.“* (v. 9) Když naslouchali Slovu, svědomí jim říkalo, jak daleko se vzdálili od jeho ustanovení. Ale jestliže Slovo ukazuje selhání člověka, také zjevuje věrnost Pána. A tak jestliže právem plakali kvůli svému vlastnímu selhání, tu jsou také povzbuzeni k tomu, aby se radovali v Pánu, neboť jim je řečeno: *„Radost Hospodinova budiž /jest/ vaše síla.“*

Takto povzbuzený lid dává Pánu Jeho díl. Jakkoli velké je jejich selhání, jakkoli mnoho musejí vyznávat a v náležitý čas se kořit před Pánem, přece jejich selhání nemusí být příčinou toho, aby byl Pánu odpírán Jeho díl. Ba jejich nevěrnost jen tím více ve velebení zvyšuje neměnnou věrnost Pána a vyvolává chválu Jeho lidu.

Tak dochází k tomu, že lid drží svátek stánků. Ten byl posledním svátkem roku, dokončuje cyklus svátků, a tak v předobrazu ukazuje slavný konec všech Božích cest s Jeho lidem, kterými je přivede do požehnání tisíciletého království přes jejich dlouhou historii selhání.

Nejenže lid drží svátek, ale činí tak v souhlasu s Božím slovem. Nebyla to nová věc, držet ten svátek – lid to dělal i v předchozím oživení pod Ezdrášem (Ezdráš 3); ale ode dnů Jozue jej nedrželi se stánky „*podle příkázání*“ Slova (18. v. – přel.) A nemůžeme v našich dnech říci, že ačkoli večeře Páně byla držena po všechny temné věky, tu přece teprve když někteří nemnozí byli vysvobozeni ze zajetí lidských náboženských systémů, mohla být zbavena všech modlářských ceremoniálních a pověřených lidských přídavků a být opět držena ve svaté jednoduchosti v přítomnosti Pána? Vyznačuje to tendenci k návratu k systému, když večeře začíná být znovu obkloповána tajemností a ceremoniemi, anebo když ji vysluhují určité vybrané osoby v určitém stanoveném pořádku postupu, byť i nepsaném.

A právě tak, jako večeře Páně nás vede kupředu k příchodu Pána, a přece je svátkem připomínání, tak svátek stánků hledí kupředu ke dni budoucí slávy, je-li držen v souhlasu se Slovem. Zároveň je však také slavností připomínání a vzpomínání na to, jak Pán vedl lid cestou pouští, během které bydleli ve stanech.

Držení svátku podle Slova poskytlo příležitost k velmi jasnému svědectví ve velmi temném dni a jasně ukazuje nesmírně povzbuzující princip, totiž že čím je den temnější a okolnosti slabší, tím **jasnější** je svědectví **vydávané těmi, kteří jsou poslušni Slova**.

Byly to temné dny v historii Izraele, když Ezechiáš slavil Fáze. Ale abychom našli obdobu k Ezechiášovu oživení, musíme jít dvě stě padesát let zpátky ke dnům Šalomounovým (2. Par. 30,26). A byl to ještě temnější den, když Joziaš slavil Fáze, a přece jeho oživení bylo tak jasné, že ani slavné dny Šalomounovy neposkytovaly takové svědectví. Musíme jít pět set let zpátky ke dnům Samuele proroka, abychom našli obdobu (2. Par. 35,18).

Ale v Nehemiášových dnech se domácnost víry nesla ke svému konci – tma houstla a okolnosti byly slabší než kdy předtím. A přece když si jsme vědomi skutečnosti, že tento slabý ostatek jednal podle Slova, tu svědectví, které vydávali, bylo tak jasné, že nemůže být nalezeno nic, co by s tím mohlo být srovnáváno po roky zajetí, dlouhou historii králů nebo dny soudců. Aby byla nalezena obdoba, jsme nesení zpět tisíc let ke dnům Jozue syna Nun (v. 17).

Jak hluboce působivý a bohatý na povzbuzení je tento krásný výjev pro Boží lid, který se nalézá v posledních temných dnech historie Církve na zemi. Jestliže jen takoví budou chodit ve svatém oddělení od zlého a v poslušnosti Božího slova, shledají, že ačkoli se tma všude kolem prohlubuje a slabost okolností se zvětšuje, výsady, z kterých se těší, a to malé svědectví, které vydávají, budou jasnější a čistší než po všech tu dlouhou historii selhání Církve v její odpovědnosti. Takové svědectví nenajde svou dobu, kromě prvních dnů historie Církve.

POKOŘENÝ LID PŘED BOHEM

Nehemiáš 9

Návrat k Božímu slovu vedl lid nejprve k tomu, že dal Pánu Jeho díl, jak je to ukázáno v předcházející kapitole. Druhý výsledek je vidět v této kapitole, ve které lid zaujímá své pravé místo před Bohem a uznává své stálé selhání v minulosti a svůj slabý stav v přítomnosti.

Když lid vyvýšil Pána ve svátku stánků, uvědomuje si neslučitelnost udržování spojení nehodících se k Pánu. Proto je svátek bezprostředně následován „oddělením“ a „vyznáním“. *„Oddělilo se pak bylo símě Izraelské ode všech cizozemců a stojíce, vyznávali hříchy své.“* (v. 2) Stále je povinností všech, kdo jmenují jméno Páně, aby odstoupili od nepravosti. Ale oddělení, je-li pravé, vyžaduje vyznání; neboť vůbec už ta skutečnost, že se musíme oddělovat, je důkazem toho, že jsme byli ve špatných spojeních, a toto zlé si žádá vyznání. Pak by opět vyznání bez oddělení bylo neskutečné, neboť jak můžeme pokračovat ve zlu, které vyznáváme? Proto správné oddělení a čestné vyznání půjdou vždy pospolu.

Ale ať lid přičítá chválu Bohu nebo se koří ze svého selhání, vše je výsledek působení Božího slova použitého na svědomí, jak je nám řečeno: *„Četli v knize zákona Hospodina Boha svého čtvrtinu dne, a čtvrtinu dne vyznávali a klaněli se Hospodinu Bohu svému.“* (v. 3 – přel.)

Zbývající část kapitoly představuje vyznání lidu. To je však předcházeno chválou Pána. I když Boží lid snad velmi zklame, Pán zůstává jeho nechybějícím zdrojem pomoci. Proto lid udělal dobře, když *„vystoupivše na výstupěk... volali hlasem velikým k Hospodinu“*, který, jakkoli velmi Ho chválíme, vždy bude *„vyšší nad každé dobrořečení i chválu“* (v. 4 a 5).

A když ostatek stál, aby dobrořečil Pánu „*postíce se v žíních, posypali se prstí*“, je veden Bohem, aby vyslovil obdivuhodné sedminásobné přičtení chvály, která přináší Boha před duši v majestátu Jeho Bytosti a velikosti Jeho cest. A že takový pohled na Boha v Jeho slávě a milosti je nutný pro pravé vyznání, je zřejmé. Neboť jedině když máme Boha před svou duší, můžeme správně ocenit vážnost svého selhání.

- 1) **Bůh je uznáván jako neměnicí se a věčný.** „*Ty jsi, Hospodine sám ten jediný.*“ (6. v.) Uprostřed všech proměn v čase, obdobích, okolnostech a lidech máme v Pánu Toho, jenž nezná proměny a nikdy nepomine. Jak to čteme jinde v Písmu: „*Ty pak zůstáváš;*“ a: „*Ty jsi tentýž.*“ (Židům 1)
- 2) **Bůh je uznáván jako Stvořitel všeho.** Nebesa nebes a všechny jejich zástupy, také země a všechny věci, které jsou na ní, moře a všechno, co je v nich, jsou dílem Jeho rukou.
- 3) **Bůh je uznáván jako Udržovatel všeho.** Všechno stvoření je Bohem zachovááno a je na Bohu závislé (v. 6).
- 4) **Bůh je uznáván jako Svrchovaný.** On vyvoluje, koho chce. Povolává Abrama z Ur a mění jeho jméno (v. 7).
- 5) **Bůh je uznáván jako Dárce bezpodmínečných zaslíbení** těm, které povolal podle Své svrchované volby (v. 8).
- 6) **Bůh je uznáván jako věrný Svému slovu.** Vykoná to, co zaslíbil (v. 8).
- 7) **Bůh je uznáván ve Svých cestách milosti a moci,** jimiž vysvobodil Svůj lid z Egypta, provedl ho pouští a ustavil ho v zemi (v. 9-15).

Když lid dal Bohu Jeho místo, přehlíží svou cestu ve světle všeho toho, co Bůh je, a to vede k vyznání jejich naprostého selhání. Nenalézají nic dobrého, co by o sobě řekli. Přehlížejí svou historii v poušti (v. 16-21), v zemi (v. 22-27) a v zajetí u svých nepřátel (v. 28-31). Jejich selhání se v průběhu času zvětšovalo, projevovalo se různými formami zla. Ale jedno selhání bylo společné každému postavení – jejich ustavičná neposlušnost Božího slova. Na poušti nenaslouchali Hospodinovým příkázáním a odmítali poslouchat (v. 16). V zemi byli neposlušní a zavrhli Hospodinův zákon za svá záda (v. 26). V porobě svých nepřátel neposlouchali Hospodinova příkázání, ale hřešili proti jeho nařízením (v. 29).

Nicméně přes všechno to selhání lidu uznávají, že Bůh „*nedal jim do konce zahynout, aniž je opustil*“. A proto správně soudí, že Bůh je „*Bůh milostivý a lítostivý*“ (v. 31). Takto je to apel na Boží milosrdenství. Spojují svůj přítomný

smutný stav s minulým selháním a říkají: „*Nechť to není u tebe za málo, že všechny těžkosti na nás přišly.*“ (v. 32) Ale i když se obracejí k Božímu milosrdenství, uznávají Boží spravedlivou vládu. Říkají: „*Ačkoli ty jsi spravedlivý ve všech těch věcech, které přišly na nás. Nebo jsi spravedlivě to učinil, ale my jsme bezbožně činili.*“ (v. 33) A všechnu svou špatnost sledují zpátky k neposlušnosti Slova. Neplnili zákon (v. 34); nesloužili Hospodinu, ale následovali svou vlastní vůli v „*činech svých zlých*“ (v. 35). A výsledkem bylo, že byli ve „*veliké úzkosti*“ (v. 36 a 37).

SMLOUVA

Nehemiáš 9,38, Nehemiáš 10

Lid se vrátil k Božímu slovu. Prošli před Bohem svou historii a zjistili, že zdroj jejich současné bídy spočívá v neposlušnosti Božího slova. Když jasně uviděli a uznali své minulé selhání, snaží se učinit opatření proti tomu, aby se opakovalo. Prostředek, který přijímají, aby dosáhli tohoto žádaného cíle, je vstoupit do jisté smlouvy, napsané a zapečetěné (Neh. 9,38). Nehemiáš, dvacet dva kněží, sedmáct Levitů a čtyřicet čtyři vůdců lidu podepisují smlouvu (Neh. 10,1-27). Touto smlouvou se zavazují přísahou a prokletím (v 28 a 29):

- 1) Pokud jde o jejich osobní chození, že bude v poslušnosti Božího zákona, vydaného Mojžíšem (v. 29).
- 2) Pokud jde o okolní národy, že budou udržovat svaté oddělení (v. 30).
- 3) Pokud jde o Hospodina, budou Mu oddaně dávat to, co Mu náleží, zachováváním soboty, svatých dnů a zákona sedmého roku (v. 31).
- 4) Pokud se týká Božího domu, zavazují se, že budou udržovat službu a dům neopustí (v. 32-39).

To vše je výtečné ve svůj čas a dobu, a smlouva této kapitoly je výsledek a správný závěr vyznání předcházející kapitoly. Jak kdosi jiný řekl: „Přestat činit zlé“ má být následováno „učněním se činit dobré“. To je velmi správné. Jestliže jsme dělali špatně, máme začít vyznáním toho zlého, dříve než se dáme do činění správného. Ale děláním správných věcí je nutný doprovod vyznání zlých věcí. A všechnu tu mravní vhodnost vidíme zde, když přecházíme od deváté k desáté kapitole.

Když se podíváme na znění smlouvy, je významné si všimnout, že zatím co je Božímu domu dáno velmi význačné místo, není tam žádná zmínka o zdech města ani o branách. Proč toto opomenutí, když si uvědomíme, že zvláštní Nehemiášova služba se týkala právě zdi a bran? A proč, můžeme se ptát, je tak velký důraz kladen na Boží dům? Není to proto, aby se zdůraznila ta velká skutečnost, jak napsal kdosi jiný, „že velkým testem věrnosti bylo udržování domu, podpora těch, kteří mu sloužili, a nutná poslušnost a shoda se zásadami božského pořádku, jehož byl dům vždy připomínkou a symbolem? A přece nebyla v tom domě Boží přítomnost, jako bývala za starých časů, a měl cenu jen do té míry, jak byly zachovávány jeho mravní rysy. Lid uvnitř města i lid vně města – všechen lid – skrze své podepsané zástupce dal na jevo svůj úmysl přizpůsobit se Boží vůli a zaručil svou podporu domu spíše než zdi. (Zpevňování zdi bez ohledu na všeobecnost a čistotu domu by bylo jen opakování smutného odklonu a zatvzelenosti předchozích let.) Tak rodiny, dobytek, ovoce, sklizeň, vinobraní, vše ze země mělo přispívat domu pro uznání Boha a pro podporu kněží, Levitů, zpěváků a vrátných.“

To, že si tento navrátilivší se ostatek uvědomil, že všechno jejich blaho a požehnání závisí na udržování domu, je velmi šťastná věc a ukazuje na cestu duchovního blaha a požehnání pro Boží lid v našich dnech (Aggeus 2,18.19). Avšak metoda, jíž se snažili dostát svým povinností, by měla pro ty, kdo žijí ve dni milosti, sloužit spíše jako varování než jako příklad. To, že ostatek v Nehemiášových dnech na sebe bere udržování domu cestou smlouvy, je v souladu s domácností zákona, ve které žili, a přece historie jejich národa nás chce varovat před neužitečností toho, když člověk vstupuje do smlouvy s Bohem. Neučinil Izrael ve svých prvotních dnech smlouvu s neblahým výsledkem? Po třech měsících ustavičného selhání na své straně a neúnavné milosti na straně Hospodinově vešli na Sinai ve smlouvu se slovy: „*Všecka slova, která mluvil Hospodin, učiníme.*“ (2. M. 24,3)

Dále po vládě zlého Manassesu došlo pod Joziášem k oživení a k návratu k Božímu slovu. Nato král učinil před Pánem smlouvu, že budou následovat Hospodina a ostříhat jeho příkázání. „*Ke kteréžto smlouvě i všecken lid přistoupl.*“ (2. Král. 23,3)

Jaký byl výsledek těchto smluv? Když Izrael vešel do smlouvy, že bude dělat všechno, co Pán řekl, ihned si udělali modlu a odpadli od Boha. A o smlouvě v Joziášových dnech je nám prorokem Jeremiášem řečeno, že se lid obrátil k Pánu „*pokrytě /nebo: s falší/*“ (Jer. 3,10).

S takovými příklady před sebou můžeme vidět nicotnost lidských smluv, a že ačkoli Boží lid se může vrátit k autoritě Božího slova a jím se soudit, přece nebude v budoucnosti schopen chodit podle něho pomocí svého vlastního úsilí.

Lid byl dokonale upřímný a velmi horlivý. Ale skutečnost, že znovu postavili zdi, vstavili brány a s vyznáním se vrátili k Božímu slovu, je zjevně oklamala a oni si mysleli, že v budoucnosti to budou dělat lépe než jejich otcové. Proto ve zjevném zapomnění své vlastní slabosti a unášení nadšením té chvíle, vstupují do smlouvy ohledně svého budoucího dobrého chování.

A přece, když vidíme ten ostatek ve světle dispensace (Boží domácnosti; Božího způsobu jednání s člověkem), nemůžeme říci, že měli důvod pro to, aby jednali tak, jak to učinili? Ať už smlouvu učinili nebo ne, byli pod povinností poslouchat zákon. Tuto povinnost přijali prostřednictvím smlouvy. Světlo, které měli, jim sotva dovoľovalo jednat jinak, přestože se v historii jejich národa ukázala marnost smluv. Pro křesťana tu nemůže být žádná omluva. Jak se může s varováním smluv Starého zákona a ve světle pravdy, která zjevuje místo věřícího před Bohem jako „*ne pod zákonem, ale pod milostí*“, právem vracet ke smlouvě, která zavazuje zákonní povinností? A přece jak často se v našich vlastních dnech, stejně jako v celém křesťanském období, Boží lid zavazoval smlouvami! V určitých obdobích upřímní lidé, odsuzující převládající nízký stav mezi Božím lidem, silně a správně naléhali na návrat k Božímu slovu. A skutečnost, že někteří nemnozí to tak v určité míře udělali, je někdy oklamala k tomu, že si mysleli, že jsou nějak lepší nebo jiní, než ti, kteří šli před nimi. Výsledek byl, že se snažili zajistit pro svou budoucnost poslušnost Slova prostřednictvím toho, co v principu je smlouva napsaná a zapečetěná. V nadšení nového hnutí se snaží vyjádřit jasně a písemně limity svého společenství, podmínky, za kterých navrhovali se shromažďovat, svou metodu přijímání a charakter prvádění své kázně. A toto je rozesláno s podpisy jejich vůdců. Ale co je to v principu jiného, než podepsaná a zapečetěná smlouva, která prozrazuje zákonickost našich srdcí, jež mají ráda nějakou napsanou chartu (listinu), k níž by se uchýlovala? Ale zákonická mysl, i když je velmi upřímná, je vždy nevědomá o své vlastní slabosti a důvěřuje své domnělé síle. V tom leží slabost všech takových metod, že dávají přílišnou důležitost člověku a závisejí na jeho definicích, interpretacích a snahách. Dávají příliš malou důležitost Pánu a závislosti na Jeho moudrosti, Jeho vedení a Jeho milosti.

Všichni, kdo se snaží jednat na principu napsané a zapečetěné smlouvy, shledají, že zatímco se jeví velmi snadným provádět pod vlivem nového hnutí smluvené podmínky obecnství, přece když první horlivost hnutí pomine, dohodnuté podmínky jsou stále více ignorovány, prosazuje se nezávislost a vlastní vůle a nastává rozpad. Protože tomu tak je, jen to dokazuje, že je nemožné udržovat Boží lid pospolu nějakým lidským vyznáním víry, jakkoli upřímně, pečlivě a dokonce i dle Písma vynalezeným.

Nestačí vrátit se zpět k Písmu. Musíme také mít Pána Samého, aby nás vedl, a Ducha Svatého, aby nás řídil.

ČTVRTÝ ODDÍL - Správa města

Nehemiáš 11: Rozprostření lidu

Nehemiáš 12: Zasvěcení zdi

Nehemiáš 13: Kázeň ve městě

ROZPROSTŘENÍ LIDU

Nehemiáš 11

Předmětem 11. kapitoly je rozdělení lidu ve městě a vně města. Jako výsledek tohoto rozdělení je Jeruzalém zalidněn určitým počtem synů Judových (v. 4-6) a Benjaminových (v. 7-9), značným počtem kněží (v. 10-14), některými Levíty (v. 15-18) a vrátnými (v. 19). Potom na venkově nalézáme zbylý Izrael, složený z kněží, Levítů a Netinejských (v. 20 a 21), synů Judových (v. 25-30) a Benjaminových (v. 31-35).

Rozprostření lidu po celé zemi je důležité, díváme-li se na ně ve spojení se zdi a branami, které tvoří velký předmět Nehemiášovy knihy. Neboť toto rozdělení jasně ukazuje, že zdi nebyly postaveny, aby na jedné straně omezovaly Boží lid a na druhé straně ho vylučovaly. Byli tu synové Judovi a Benjaminovi, kněží a Levíté, kteří bydleli vně zdí stejně jako uvnitř. A tak to bylo podle Božího pořádku správné. Nezapomínejme, že do zajetí šel národ a ne pouze Jeruzalémští měšťané; a že se vrátil ostatek toho národa.

Abychom porozuměli nutnosti zdí a bran, musíme mít na paměti, že Bůh vysvobodil ostatek Svého lidu ze zajetí a přivedl jej zpět do země pod Zorobábelem především proto, aby vystavěli Hospodinův dům (Ezdráš 1,2.3). Ale když se stavěl dům, stalo se nezbytností postavit zdi a vstavit brány, **aby byla zajištěna svatost Hospodinova domu.**

Zdi a brány nebyly postaveny proto, aby si někteří uvnitř zdí mohli nárokovat výlučné právo na Boží dům, anebo aby zamezovali přístup k domu těm, kteří jsou vně bran. Kdyby ti uvnitř uplatňovali nějaký takový nárok, byl by to nejen vrchol troufalosti, ale bylo by to také nejvážnější možné zneužití zdí

a bran. Znamenalo by to užití zdi a bran pro vlastní vyvýšení, vyloučení mnohých z lidu Páně od jejich výsad a popření práv Pána.²

Chtějme jasně vidět, že lid byl přiveden zpět do země, aby postavil dům, a že **když byl dům postaven**, zdi se staly nutnými, aby udržovaly jeho svatost. Bez zdi nemohl být dům udržován ve svatosti, která Božímu domu náleží na věky. Bez domu by zdi pouze obklopovaly vybranou společnost, hledající své vlastní vyvýšení vyloučením druhých. Správně užitý, udržovaly zdi svatost Božího domu, a tak zajišťovaly výsady Božího domu pro všechny Boží lid. Zneužitě znamenaly pouze odznak nějaké strany a bezpečnost nějaké sekty.

Takto správné pochopení této části Nehemiášovy knihy má velmi hluboký význam pro ty, kteří v našich dnech byli vysvobozeni z lidských systémů, aby se opět snažili zachovávat zásady Božího domu. Když budou dbát naučení příběhu tohoto zbytku, budou takoví zachováni od mnoha nástrah, do kterých je velmi snadné sklouznout. Skutečně bychom si měli uvědomovat, že bez oddělení od zlého je nemožné udržovat svatost Božího domu. Ale měli bychom si také uvědomovat vážné existující nebezpečí zneužití nezpochybnitelné pravdy o oddělení k tomu, aby se vytvořila vybraná společnost, která

² V Ezechielových dnech si obyvatelé Jeruzaléma skutečně nárokovali takové ultra-výlučné postavení. Říkali „všemu domu Izraelskému“: „*Daleko zajděte od Hospodina, nám jest dána země tato v dědictví.*“ (Ez. 11,14.15) Tak bylo nárokováno, že pouze ti, kteří jsou ve městě, vlastní výsady Božího lidu.

Dvojí způsob, jakým Hospodin kárá jejich domněnku – jejich výlučný a je uspokojující nárok – je velmi významný. Předně bylo bezprostředním výsledkem tohoto výlučného nároku na straně Jeruzaléma to, že „*odešla sláva Hospodinova z prostředku města*“ (Ez. 11,23). Ztratili to, co si výlučně **nárokovali**, neboť Bůh nechce spojovat Svou slávu s duchovní pýchou a domýšlivostí lidí. Za druhé, pokud jde o „*všechny dům Izraelský*“ – o ty vyloučené – Pán říká: „*Však budu jim svatyní i za ten malý čas v zemích těch, do kterých přijdou.*“ (Ezech. 11,16) To bylo jen prozatímní ukázkou milosrdenství a soucitu (avšak tím ne méně skutečné): neboť Božím úmyslem je mít všechny Svůj lid „v zemi Izraelské“ (Ezech. 11,17), oddělený od zlého (Ezech. 11,18), spojený v jedno v srdci (Ezech. 11,19), poslušný Slova a prožívající vztah k Bohu (Ezech. 11,20). Jak víme, tento úmysl bude nakonec uskutečněn.

Takže ani obyvatelé Jeruzaléma nemohli vznášet výlučný nárok na výsady přítomnosti Pána (ve skutečnosti Jeho přítomnost od nich odcházel), ani Hospodinův lid nemohl být oloupen o tu přítomnost jinde, když jednou ta první sláva z Jeruzaléma odešla.

vylučuje mnohé z Božího lidu, upírá Pánu Jeho práva a nakonec ztrácí samu pravdu o Božím domu, kterou by správné oddělení od zlého podrželo.

Taková je ta velká lekce, které se můžeme naučit z rozmístění lidu. Metoda rozmístění nám má také co říci, když nám připomíná, že jestliže se snažíme chodit ve světle Božího domu, musíme být připraveni, tak jako ostatek v Nehemiášových dnech, na okolnosti velké slabosti. Rozdělení pomocí losu je svědectvím o této slabosti. Taková metoda byla nezbytná, aby zjevila, jak malý byl počet těch, kteří se navrátili do Boží země. Už jsme poznali, že „*město pak to bylo široké a veliké, ale lidu málo v ohradě jeho*“ (kap. 7,4). A přece, i když jejich počet byl malý, jejich nadšení pro dům Boží bylo velké. Tak se stalo, že ti, kteří byli vně města – „jiný pak lid /ostatek z lidu – ve své touze podpořit dům a město, se uchylují k metání losu a v sebezapření vydávají ze sebe každého desátého muže, aby žil uvnitř zdi; a dále vyjadřují svou dobrou vůli tím, že dobrořečí „*všechněm mužům těm, kteří se sami dobrovolně podali k bydlení v Jeruzalémě*“.

Jak jiné to bude v den přicházející slávy Jeruzaléma. Pak skutečně bude město „*široké a veliké*“, ale už v něm nebude málo lidu. V ten den bude země příliš malá z důvodu obyvatel; a o městu řeknou: „*Těsné mi jest toto místo, ustup mi, abych bydliti mohl.*“ (Iz. 49,14-21) To nám skutečně připomíná (abychom si vypůjčili myšlenku někoho druhého), že reformace a obnovení a oživení, jakkoli jasné a požehnané, daleko zaostávají za slávou, která má přijít. Byla tu reformace za dnů králů; bylo tu obnovení za dnů Ezdráše a Nehemiáše, a tito obnovení svatí se těšili ze svého oživení. Ale jak reformace, tak obnovení a oživení byly vždy v okolnostech vnější slabosti. Ani dnes tomu není jinak. Křesťanstvo také mělo svou reformaci; i my jsme byli svědky obnovení a oživení, ale vždy v okolnostech slabosti, neboť jakkoli široký je Boží základ, vždy bude příliš úzký pro náboženské tělo; a ačkoli Boží dům zahrnuje všechny Jeho lid, vždy bude jen „málo“ takových, kteří budou připraveni chodit podle jeho zásad, a tak se těšit z jeho výsad.

Je pro nás dobré, jestliže uznáme a přijmeme okolnosti vnější slabosti, neboť potom nebudeme odvraceni od cesty oddělení proto, že těch, kteří jdou po té cestě, je málo. Pak budeme chodit ve světle slávy, která přichází, vědouce, že jestliže držíme pravdu a chodíme ve světle Božího domu, držíme to, co bude plně ukázáno v nových nebesích a na nové zemi. Tam vskutku najdeme Boží stánek v kráse a svatosti, ale slabost pomine provždy. Slabost

pomine, ale dům zůstane. Nepovzbuzuje nás to a nedodává nám to odvahu, když máme na paměti, že to, co držíme ve slabosti, bude ukázáno ve slávě? Kromě toho: Nemůžeme říci, že i zdi a brány nejsou trvalé? Skutečně to bude vždy nezbytné, dokud Boží dům je ve zlém světě. Ale dům zůstane, když zdi už nebudou potřebné.

Je pravda, že nebeské město má své zdi z jaspisu a brány z perel (Zj. 21, 18.21), neboť ačkoli město představuje Boží Církev všechnu slavnou, přece představuje Církev ve vztahu ke světu, ve kterém zlo stále existuje, i když je omezeno. Ale Jan nás ve vidění nese za dny tisíciletého království do toho jasného výjevu, kde všechny dřívější věci pominuly. Vidí sestupující svaté město, nový Jeruzalém. Ale to, co nyní vidí na nové zemi, není město, ale místo Božího přebývání. „Aj,“ říká hlas z nebe, „*stánek Boží s lidmi.*“ (Zj. 21,3) Stánek Boží je tam, ale zdi města a brány provždy odešly. Žádné zdi nebudou potřebné tam, kde není zlo, které musí být vyloučeno. Tam už nebude oddělení, neboť tam už nebude moře.

ZASVĚCENÍ ZDI

Nehemiáš 12

V první části této kapitoly (v. 1-26) Pán jmenovitě vyznamenává ty, kteří se přímo zaměstnávali službou Božímu domu. V Božích očích to nebyla malá věc, udržovat ve dni slabosti službu domu a uprostřed trápení Jeho lidu vést chválu a děkování Jemu. A Bůh vyznačil své schválení tím, že zaznamenal jména velekněží, Levitů, těch, kteří vedli „*zpěvy chvalitebné*“, kteří „*drželi stráž*“, a vrátných „*při domu pokladů /skladech u bran/*“ (verše 8, 9, 24, 25).

Vše je nyní připraveno pro zasvěcení zdi. Záznam o dokončení zdi je dán v kapitole 6. Ale mezi dokončením a zasvěcením zdi je vyprávění o řadě událostí, které, když je vezmeme jako celek, představují zasvěcení **všeho lidu**. Je obnovena autorita Slova. Ve světle Slova se lid sám odsuzuje, vyznává své hříchy a zasvěcuje se smlouvou, že bude sloužit Bohu. Potom se určitý počet oddává zájmům města a službě domu.

Toto zasvěcení se lidu, jak to můžeme nazvat, dělá cestu pro zasvěcení zdi. Vzhledem k tomuto zasvěcení jsou vyhledáváni Levitové a jsou přiváděni do Jeruzaléma; shromažďují se zpěváci a kněží a Levitové očišťují sebe, lid, brány a zdi (v. 27-30).

Po tomto očištění jsou zformovány dvě společnosti, aby obešly zeď. Tyto dva chóry obešly průvodem zeď a setkávají se v Božím domu (v. 40). Hlasitě zpívaly a obětovaly velké oběti a radovaly se, neboť Bůh způsobil, aby se radovaly velikou radostí. Též ženy a děti, které byly spojeny s muži při vyznávání hříchu, jsou s nimi nyní spojeny v písních chvály (v. 41-43).

Zasvěcení zdi vyjadřuje porozumění tomu, co Bůh způsobil. Průvod kolem zdi měl dát lidu celkový pohled na rozsah města. Podle žalmisty „obcházejí Sion a obstupují jej“; „sčítají věže jeho“; hledí „k ohradě“ a „patří na paláce jeho“. Výsledkem je, podle téhož Žalmu, že se obracejí k Hospodinu v chvále a říkají: „*Veliký jest Hospodin a převelmi chvalitebný v městě Boha našeho, na hoře svatosti své. Ozdoba krajiny, útěcha vši země jest hora Sion, k straně půlnocní, město Krále velikého.*“ Pak, když se ty dva sbory setkávají v Božím domě, jistě mohou použít slova tohoto Žalmu: „*Rozjímáme, ó Bože, milosrdenství tvé uprostřed chrámu tvého.*“ (Žalm 48,2.3.10.13.14)

Není zjevné, že zasvěcení zdi – s průvodem kolem zdi, setkáním a děkováním v Božím domě – odpovídá dnes oceňování a uvědomování si vzácnosti Shromáždění v očích Krista, když je **viděno** v celém svém rozsahu podle **Božích** rad? A toto oceňování Shromáždění podle Božích rad vyvolává chválu a děkování vůči Pánu. Pravé oceňování Shromáždění nikdy nepovede k sebeuspokojení nebo k vyvyšování Shromáždění, ale obrací Shromáždění k Tomu, jemuž Shromáždění náleží a pro jehož radost a slávu bylo Shromáždění přivedeno v bytí. Jestliže si ceníme Shromáždění, jak je viděno podle Božích rad, povede nás to k tomu, abychom řekli: „*Tomu buď sláva v Církvi skrze Krista Ježíše po všechny věky věků. Amen.*“ (Ef. 3,21)

Dále se z tohoto krásného výjevu v Nehemiášových dnech učíme, že když Pán dostává Svůj díl od Svého lidu, pak služebníci Pána – ti, kteří se oddali službě Pánu, dostanou také svůj díl. Tak čteme: „*Pročež všecken Izrael ... dávali díly pro zpěváky a vrátné, na každý den stálé odměnění.*“ (v. 44-47) Jsou-li služebníci Pána zanedbáváni, je to jistá známka toho, že Boží lid má jen slabé ocenění Shromáždění a jeho vzácnosti pro Krista. Čím více si ceníme Shromáždění, jak je viděno Kristem, tím více budeme považovat za výsadu plnit svou odpovědnost a své výsady, když sloužíme časnými věcmi služebníkům Pána, kteří nám slouží duchovními věcmi.

Ve srovnání s počtem těch, kteří se navrátili ze zajetí, jen málo z nich přišlo, aby se účastnili zasvěcování zdi. Ale ti, kteří obešli zdi, budou pro sebe mít

rozšířený pohled na město a zvětšenou radost v Pánu, a druzí, ačkoli se neúčastnili zasvěcení, budou v určité míře z toho mít užitek, neboť čteme, že „*bylo slyšáno veselí Jeruzaléma opodál*“ (v. 43). V našich dnech tu jsou tací, kteří dle litery přijímají pravdu o Shromáždění, a přece se zdá, že nikdy nevěšili do té pravdy podle Boha. Nešli kolem Sionu, neobešli ho, nehleděli k jeho ohradám a nepatřili na jeho paláce. Proto jen málo poznali to, co to je vstupovat do Boží svatyně a zpívat Jeho chvály. Nicméně budou mít užitek skrze ty, kteří tak činí. V domě v Betánii ve dnech našeho Pána nikdo tak neocenal Pána jako Marie, která pomazala jeho nohy, ale druzí měli užitek z jejího činu, neboť „*naplněn jest dům vůní té masti*“ (Jan 12,3).

KÁZEŇ VE MĚSTĚ

Nehemiáš 13

V závěrečné kapitole se učíme, že praktická svatost města může být udržena jen vykonáváním kázně, která jedná s různými druhy zkaženosti, tak jak vystávají. Dnes tomu není jinak. Bez vykonávání kázně podle Božího slova, když se zjeví zlo, nemůže být ve shromážděních Božího lidu udržena svatost.

První těžkostí, s kterou se ostatek musel vypořádat, byl kazící vliv „přimíšeného“ lidu (v. 1-3). Zdá se, že v našich dnech představuje ty, kteří by rádi byli zadobře s Božím lidem na cestě oddělení, a přece udržují svazky se zkaženým křesťanstvem. V Nehemiášových dnech tu byli Izraelité na jedné straně a Ammonitští a Moábští na druhé straně. Ale bylo tu také množství „přimíšených“, třída těch, kteří nebyli ani jasně Izraelité, ani pohané, ale snažili se mít spojení s obojími. Ostatek si na základě Božího slova uvědomil, že nejen pohané nemají být připouštěni do shromáždění Pána, ale že nemohou tolerovat ani ty, kteří udržovali svazky s pohany – přimíšený lid.

Druhou těžkostí byla **porušenost Božího domu skrze vůdce** (v. 4-9). Eliasib užívá své kněžské postavení, aby podpořil zájmy svého přítele, a tak uvádí mezi Boží lid někoho, kdo do Božího domu přináší to, co je poskvrňující. Nehemiáš s tímto zlem nakládá drasticky, naprosto nezastrašen vysokým postavením přestupníka. Nic nemůže být vážnější pro vůdce v Božím Shromáždění, než dávat stranou zásady Božího Shromáždění pro podporu zájmu osobního přítele, a zároveň se spoléhat na své postavení, že umlčí každou opozici. Zlo takového charakteru vskutku vyžaduje drastické jednání bez ohledu na osoby.

Třetí zkouškou je **zanedbávání Božího domu** (v. 10-14). Ti, kdo se oddali službě Božího domu, byli zanedbávání, a proto byli nuceni vrátit se k pozemské práci – „*rozběhli se jeden každý na svou roli*“. Důsledek byl, že Boží dům byl opuštěn. To se jeví být přímým výsledkem zkaženosti Eliasiba, který uvedl nepřítele do Božího domu a postaral se o něho ke škodě pravých Božích služebníků. Nehemiáš se nespokojuje s vyvržením přestupníka a jeho poskvrn, ale znovu ustavuje pravé služebníky a dbá na to, aby byla učiněna opatření pro jejich potřeby. Ani my nesmíme být spokojeni s vyloučením těch, kteří jsou falešní, ale musíme také dát pozor na to, aby bylo učiněno opatření pro podporu pravých služebníků. Kromě toho je významné, že Nehemiáš neříká: „Proč jsou zanedbávání Levítové?“, jak bychom to mohli očekávat, ale: „*Proč jest opuštěn dům Boží?*“ Uznává, že zanedbávání Božích služebníků je známkou toho, co je vážnější – zanedbávání Božího domu.

Čtvrtou těžkostí bylo **znesvěcování soboty** (v. 15-22). Když je opuštěn dům, bude znesvěcena sobota. Místo aby byla oddělena pro Hospodina, byla užívána pro podporu časných zájmů lidu a obrácena v obyčejný den. A v našich dnech ti, kteří zanedbávají Boží shromáždění, budou mít jen malou úctu pro den Páně. Jestliže máme jako Nehemiáš na srdci Boží Shromáždění, budeme dbát na to, abychom zavírali brány před vším, co by nás v den Páně odvracelo od služby Pánu (v. 19).

Pátou zkouškou byla **nevěrnost** vůči Bohu (v. 23-31). V tomto zvláštním případě se zjevila v nesvatých svazcích mezi Božím lidem a okolními národy. V tom zaujímala rodina nejvyššího kněze vedoucí místo. Nehemiáš opět jedná s tím zlem tvrdě, a tak se snaží udržet čistotu Božího lidu.

Je pozoruhodné, že tato kázeňská opatření nejednají jen s těmi, kteří jsou uvnitř města, ale také s těmi, kteří jsou vně (v. 15), a nadto se obracejí ke všem třídám. Kněží užívají svůj svatý úřad, aby podpořili zájmy Božího nepřítele (v. 4). Vládci zanedbávají Boží dům (v. 11). Urození vedou v znesvěcování soboty (v. 17) a lid vytváří nesvatá spojení (v. 23). Ale věrnost jednoho muže vede k tomu, aby se zlem bylo jednáno v kázni bez ohledu na osoby, a tak byla zachována svatost Božího domu.

Poněvadž se kázeňská opatření vztahují na všechny, kteří se vrátili do Boží země, a nejen na ty, kteří bydleli v Jeruzalémě, stává se jasným, že měli za danou věc, že zájmy každého Izraelity jsou totožné s prosperitou domu. A dále, že obyvatelé venkova jsou tak potřební pro udržování domu, jako ti, kteří bydleli uvnitř města. Kněží a Levítové uvnitř zdí mohou být více přímo

dotčení službou domu, ale příběh hojně ukazuje, že ti uvnitř zdí byli závislí na těch, kteří byli vně, vzhledem ke své denní potravě. Obraz představuje lid, spojený v podporování domu, obklopeného městskými zdmi, aby byl udržen jeho svatý charakter.

Také si povšimneme, že hlavní druhy zla, proti nimž muselo být zakročeno, jsou ty, ohledně kterých se lid jen krátce předtím zavázal smlouvou s přísahou a prokletím, že se jich vyvaruje. Jak brzy museli prokázat svou vlastní slabost, a v důsledku toho slabost zákona jak ke zlepšení, tak i k omezení těla. Pro tu chvíli je s těmito druhy zla naloženo věrností jednoho muže. Ale s odchodem Nehemiáše se tato zla budou znovu prosazovat, až ve dnech Malachiášových budou charakterizovat masy lidu, a jedinou nadějí pro zbožné bude příchod Pána. Ostatek ve dnech Malachiášových se bál Hospodina a myslel na Jeho jméno, a tak můžeme s jistotou říci, že se nevzdali žádného principu Božího domu; ale neudělali žádnou smlouvu k udržení neporušenosti domu. U nich nebylo žádné volání po tom, aby učinili opatření pro své budoucí dobré jednání, neboť vyhlíželi Slunce spravedlnosti, které vzejde s uzdravením ve Svých křídlech. Vše za nimi bylo selhání, vše okolo nich zkaženost, ale vše před nimi byla sláva.

ZÁVĚREČNÉ POZNÁMKY

V závěru tohoto krátkého nastínění Knihy Nehemiáše může být ještě prospěšných několik dodatečných poznámek ohledně jejího použití na podmínky současné doby.

Vzhledem k Izraeli bylo Božím úmyslem mít Svůj dům ve městě Jeruzalémě, uprostřed lidu přebývajícího v Jeho zemi. Ve spojení s tímto úmyslem jsou důležité tři zásady: s domem je tu myšlenka na Boha **bydlícího**; s městem na Boha **vládnoucího**; a s národem a zemí na Boha **žehnajícího**. Tam, kde Bůh přebývá, tam musí vládnout; a kde Bůh vládne, tam Bůh žehná. Je to Boží úmysl, aby přebýval uprostřed vykoupeného lidu a vládl nad ním k jeho požehnání. Tento úmysl bude uskutečněn v budoucím dni.

Knihy Nehemiáše předkládá příběh ostatku národa, který jedná ve světle Božího původního úmyslu pro celý národ, když čeká na budoucí naplnění ve dnech tisíciletého království.

Co bylo v Izraeli „hmotné“, má svůj „duchovní“ protiobraz v Božím Shromáždění. Víme, že Boží Shromáždění je ukázáno jako Boží dům (1. Tim. 3,15) a jako město živého Boha (Žid. 12,22; Zj. 21). Nadto jsou věřící viděni jako „*národ svatý*“ (1. Petra 2,9). Takže opět můžeme říci, že je Boží myšlenkou přebývat uprostřed vykoupeného lidu a vládnout nad ním pro jeho požehnání. Boží úmysl pro Shromáždění se brzy uskuteční v nebeském Jeruzalémě, tak jako tomu bude pro Izrael v pozemském Jeruzalémě.

Když máme před sebou pravdu, jsme schopni uvědomovat si, jak daleko se křesťanstvo odvrátilo od Božího úmyslu pro Jeho Shromáždění. Místo aby Bůh přebýval uprostřed vykoupeného lidu a vládl pro jeho požehnání, vidíme rozsáhlý náboženský systém, ve kterém je každá Boží zásada dána stranou. Své nejvýznačnější vyjádření má ve velké církevní organizaci (skládající se z větší části z neznovuzrozených vyznavačů křesťanství místo z vykoupených lidí), která, místo aby byla Božím příbytkem, se zakrátko stane „*příbytkem ďáblů a stráží každého ducha nečistého, a stráží všelikého ptactva nečistého a ohyzdného*“ (Zj. 18,2). Nadto její vláda, místo aby byla člověku požehnáním, porušila zemi a pronásledovala svaté (Zj. 17,18; 18,24; 19,2).

Dále vidíme, že velká část Božího lidu byla zajata v tomto velkém Babylonském systému, ačkoli někteří byli skrze Boží milost osvobozeni, když měli

své oči otevřené, aby viděli pravdu o Božím Shromáždění jako Božím domu. Ti se pak snaží chodit v pravdě Boží původní myšlenky pro Shromáždění, když čekají na její plné uskutečnění ve slávě.

Takoví, jako ostatek v Nehemiášových dnech, se nalézají v okolnostech velké slabosti, setkávají se s odporem a těžkostmi a jsou obklopeni léčkami. Tváří v tvář všem těžkostem se snaží zachovávat svatost Božího domu, správu města a požehnání Božího lidu. Ale zachovávání zásad Božího domu bude jejich první starostí; správa nebo vláda budou následovat a, jsou-li správně užívány, budou přímo pod vlivem domu a v souladu s jeho charakterem a pořádkem; proto i k požehnání Božího lidu.

Tak tomu bylo ve dnech Ezdráše a Nehemiáše. Oživení domu pod Zorobábelem a druhými a obnova jeho pořádku skrze Ezdráše byly první starostí ostatku. Později byl dům obehnán městskými zdmi a byla stanovena správa nebo vláda se vztahem k domu. Od začátku byl dům vždy přístupný každému Izraelitovi z každé části země, vždy s předpokladem nároku a mravní vhodnosti a souladu s nařízenými domem. Nebyla tam žádná otázka omezení na několik těch, kteří skutečně bydleli uvnitř zdí města. Kdyby tomu tak bylo, znamenalo by to vážné zneužití zdí a zfalšovalo by to pravý charakter domu omezením jeho výsad na vybranou společnost, která se sama ustanovila.

Na druhé straně by ignorování správy či vlády, která je v souladu s pořádkem a svatostí domu, bylo rovněž vážné a vedlo by to k tomu, že by každý činil to, co je dobré v jeho vlastních očích, k selhání v udržování svatosti Božího domu a ke ztrátě požehnání pro lid.

Tak jsme varováni před tím, že svatost Božího domu a požehnání pro Boží lid mohou být rovněž ztraceny extra-exkluzivizmem na jedné straně i širokou uvolněností na druhé straně.

Pokud si přejeme znát Boží myšlenky pro chvíli, v níž žijeme, uděláme dobře, když přes tato témata půjdeme s Bohem a budeme pamatovat na to, že i když „*všeliké písmo od Boha jest vdechnuté a užitečné k učení, k trestání, k napravování, k vyučování ve spravedlnosti*“, přece některá místa Písma mají velmi zřetelné poselství pro den zkázy. Z takových Písem snad žádné nemá důležitější místo, než kniha Nehemiáše ve Starém zákoně a 2. epistola Timoteovi v Novém zákoně. Kéž nám Bůh dá milost, abychom pevně hledali Jeho myšlenky v Jeho Slově a bez omezení se jim podřizovali. Jen tak budeme schopni pevně držet to, co máme, aby nikdo nevzal naši korunu.